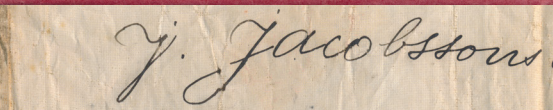
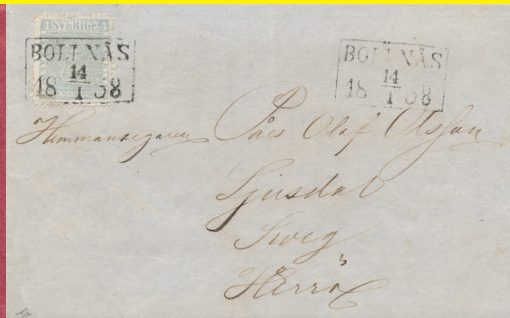
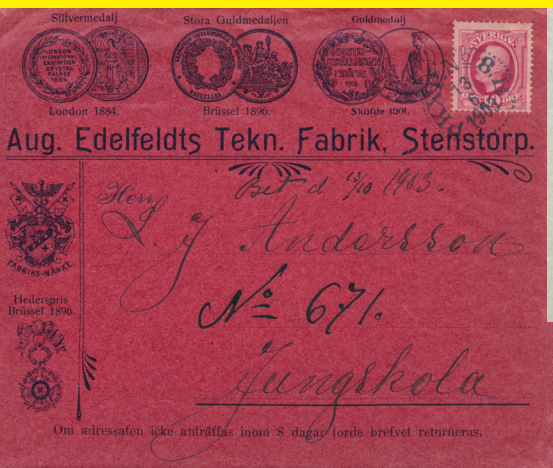

Svenska inrikes portosatser 1855 - 1955

de första 100 åren med frimärkta brev

portotabeller för inrikes försändelser
olika försändelsetyper utan och med tilläggstjänster
rekommendation, assurans, postförskott m.m.

Mikael Carlsson
Förlag: Frimärks-Netto

www.frimarksnetto.se

www.sverigesfrimarken.se

Innehållsförteckning

3	Förord
4 - 25	Försändelser utan tilläggstjänster
4 - 15	Riksbrev
	01.07.1855 - 30.06.1858 skilling valörer sid 6-7
	01.07.1858 - 31.12.1862 öre valörer sid 8-9
	01.01.1863 - 31.12.1872 sid 10 - 11
	01.01.1873 - 31.12.1879 sid 12
	01.01.1880 - 30.06.1905 sid 13
	01.07.1905 - 31.03.1942 sid 14
	01.04.1942 - 31.05.1957 sid 15
16 - 17	Lokalbrev
18 - 19	Brevkort & Vykort
20 - 21	Trycksaker
22	Postanvisningsbrev
23 - 24	Postanvisningar
25	Telegrampostanvisningar
26 - 27	Paket
28 - 45	Tilläggstjänster
29	Registrerade brev
30 - 33	Rekommendation
34 - 37	Assurans
37	Assurans med uppräknig
38 - 43	Postförskott
44	Express
45	Mottagningsbevis
46	Källor & Referenser

Denna skrift finns fritt att ladda ner som PDF på sverigesfrimarken.se där nyare versioner presenteras efterhand med eventuella korrigeringar och uppdateringar. En utskriften skrift av senaste version kan beställas på frimarksnetto.se eller safealbum.se

Den digitala PDF versionen har inlagda bokmärken för respektive kapitel för snabb navigering. Sidorna är i uppslag som de ses i en bok för bättre översikt.

Förlag: Frimärks-Netto
 Bruksgatan 30, SE-252 23 Helsingborg
 Tel 042-14 49 82
info@frimarksnetto.se
www.frimarksnetto.se

Svensk posthistoria omfattar flera områden som brevens portosatser och postvägar men även stämplat på frimärken och brev.

Vad gäller brev är svenska portosatser normalt det område man börjar med. Tillgången på försändelser är större än utrikes brev, framför allt vad gäller olika tilläggstjänster som exempelvis rekommendation och assurans. Ämnet svenska portosatser kan låta enkelt men även här finns många objekt där portosatsen kräver en noggrann uträkning och kontroll om den är korrekt. Dessutom var ett flertal portosatser kortlivade, vilket framförallt gäller försändelser med tilläggstjänster. 30 öre rekporto för brev i första viktklassen fanns under tre perioder. Den tredje gällde endast i ett år 1.7.1919 - 30.6.1920 då det bestod av 15 öre rektillägg 1.7.1905 - 30.6.1920 och 15 öre för brevporto 1.7.1919 - 30.6.1920.

En samling kan byggas upp där man försöker täcka så många olika porton som möjligt. Men kan även koncentreras till en specifik typ av försändelse eller tilläggstjänst. Även en lokal samling brev kan skapas där samtliga ska vara skickade från en specifik ort eller område, för min del Helsingborgs kommun.

De olika typerna av försändelser som kunde skickas var riksbrev (vanliga inrikes brev), lokalbrev, brevkort (inkl. vykort), trycksaker (flera olika typer), postanvisningar och paket.

Portoperioderna för riksbrev har delats upp i flera perioder. Även om portot för ett riksbrev var oförändrat 12 öre mellan 1.7.1858 och 31.12.1884 så finns här fyra perioder. Dessa avgränsas genom att viktenheten ändras vid tre tillfällen från lod till ort och sedan från ort till gram. Därtill ändrades viktgränsen i högre viktklasser ungefär mitt i ort-perioden, vilket ger de fyra perioderna.

Tilläggstjänster kunde begäras på de flesta typer av försändelser. Här finns registrering, rekommendation, assurans (utan och med uppräknig), postförskott, express och mottagningsbevis.

Avgiften för assurans var 50 öre från 1.8.1858 fram till 31.12.1882 men är delad i två perioder eftersom man fram till 31.12.1870 inte frankerade avgiften för det försäkrade beloppet utan betalade denna kontant.

För att få fram rätt porto på en försändelse med tilläggstjänst adderar man försändelsetypens porto med tilläggstjänstens avgift. Ett rekommenderat brev i 1:a viktklassen skickat 1.1.1859 hade ett totalt porto på 47 öre, där 12 öre var för brevet och 35 öre för rekommendationen.

Denna förteckning börjar när frimärkena infördes 1.7.1855 och sträcker sig fram till år 1955, de första 100 åren med frimärkta brev i Sverige.

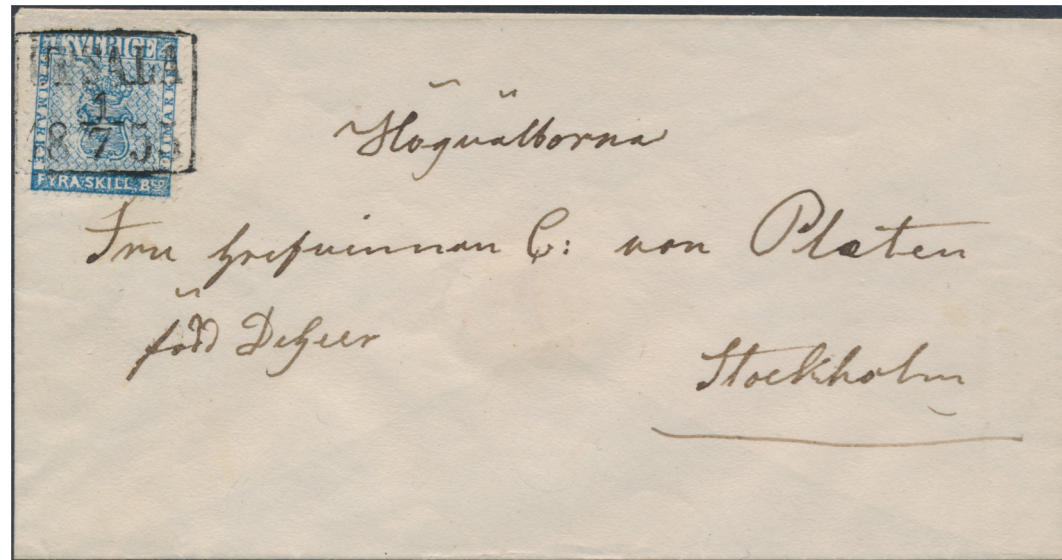
Bilder på försändelser kommer från egen samling om inte annat anges.

Helsingborg 2025-03-25
 Mikael Carlsson
www.sverigesfrimarken.se
www.frimarksnetto.se

Riksbrev

inrikes brev skickade mellan två orter

Enhetsportot för inrikes brev och införandet av frimärken för betalning av porto infördes i Sverige 1.7.1855. Men det var inget frankeringstvång, brev kunde fortfarande betalas kontant och skickas utan frankering.

4 skilling 1:a vk upp till 1,25 lod 1.7.1855 - 30.6.1858.
UPSALA 1.7.1855 frankerat med 4 skilling. Källa Lennart Järnum.

4 skilling 1:a vk upp till 1,25 lod 1.7.1855 - 30.6.1858.
ÅBY 1.7.1855 kontant betalt brev. Källa Lennart Järnum.

Riksbrev

inrikes brev skickade mellan två orter

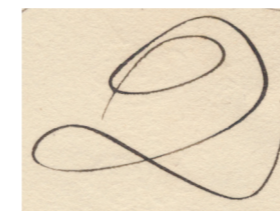
Under alla perioder fanns flera viktklasser (vk). Första viktklassen benämns ibland även som enkelt porto och andra viktklassen dubbelt porto och så vidare. Viktklassernas intervaller varierar mellan de olika perioderna. Till en början gällde första viktklassen upp till 1,25 lod och viktklasserna ökade för varje helt lod upp till 7,25 lod i 7:e viktklassen var efter en viss portomoderation gällde. När viktenheten ändrades till ort första januari 1863 blev maxvikten för första viktklassen 4 ort och viktklasserna ökade för var tredje ort upp till 22 ort i 7:e viktklassen. Första januari 1873 begränsades antalet viktklasser till tre och 1880 ändrades viktenheten till gram.

Perioderna på de följande sidorna är indelade med hänsyn till samtliga ändringar av viktenheter och maxvikt i respektive viktklass. Därav får man fyra olika perioder där portot i första viktklassen var oförändrat, 12 öre:

- 01.07.1858 - 31.12.1862 första viktklassen max 1,25 lod
- 01.01.1863 - 31.12.1872 första viktklassen max 4 ort, andra vk max 7 ort
- 01.01.1873 - 31.12.1879 första viktklassen max 4 ort, andra vk max 25 ort
- 01.01.1880 - 31.12.1884 första viktklassen max 15 gram

När antalet viktklasser 1880 ändrades till bara tre ökades maxvikten i andra och tredje viktklassen från 7 till 25 ort respektive 10 till 50 ort, men portot var oförändrat 24 respektive 36 öre. Det innebär att brev i tredje viktklassen, som var den högsta, är betydligt ovanligare från 1880.

Viktklassen skulle noteras på breven om den översteg den första, vilket även gjordes på merparten av breven under 1800-talet men det finns exempel där viktklassen eller vikten inte är noterad.

"2" notering för andra viktklassen

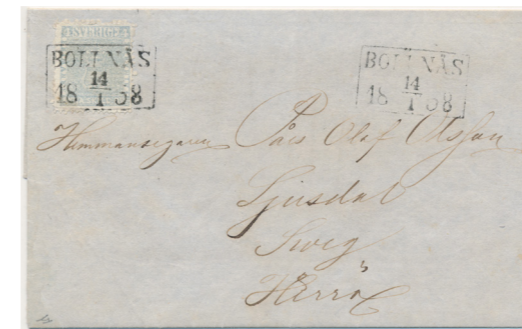
Från när viktenheten ändrades till gram första januari 1880 noterades normalt brevets vikt i gram.

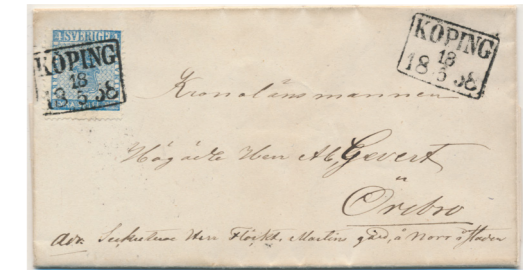
"73gr" notering för brevets vikt

Första viktclassen (vk) gällde upptill 1,25 lod (16,6 gram) och för varje ytterliggare lod ökade portot. Från 8 lod (8:e vk) inträdde en portomoderation (rabatt). Från och med 49 lod ökade portot med 4 skilling för varje lod.

Period	1:a vk 1,25 lod	2:a vk 2,25 lod	3:e vk 3,25 lod	4:e vk 4,25 lod	5:e vk 5,25 lod	6:e vk 6,25 lod	7:e vk 7,25 lod			
01.07.1855-30.06.1858	4 skilling	8 skilling	12 skilling	16 skilling	20 skilling	24 skilling	28 skilling			
	8:e vk 8-12 lod	9:e vk 13-16 lod	10:e vk 17-20 lod	11:e vk 21-24 lod	12:e vk 25-28 lod	13:e vk 29-32 lod	14:e vk 33-36 lod	15:e vk 37-40 lod	16:e vk 41-44 lod	17:e vk 45-48 lod
	32 skilling	36 skilling	40 skilling	44 skilling	48 skilling	52 skilling	56 skilling	60 skilling	64 skilling	68 skilling

4 skilling 1:a vk upp till 1,25 lod 1.7.1858 - 30.6.1858
BOLLNÄS 14.1.1858 frankerat med 4 skilling i nyans k³

4 skilling 1:a vk upp till 1,25 lod 1.7.1858 - 30.6.1858
KÖPING 18.5.1858 frankerat med 4 skilling

8 skilling 2:a vk upp till 2,25 lod 1.7.1858 - 30.6.1858
STOCKHOLM 24.3.1857 frankerat med två 4 skillingar i olika nyanser (Järnum)

8 skilling 2:a vk upp till 2,25 lod 1.7.1858 - 30.6.1858
ALINGSÅS 31.3.1858 frankerat med en 8 skilling (Järnum)

1855. Svensk No 51. Författnings-Samling.

1:o Vid brefverling mellan inrikes orter, der Post-anstalter finnas, skall, utan afseende å afståndet, ett wigt och lika medelporto af fyra Skillingar B:co, motsvarande i Riksmünt 12½ Öre, erläggas för hwarje bref af enkel wigt, hwarmed förstås det, som i wigt ej uppgår till 1¼ lod, samt detta Porto för bref af högre wigt fördubblas eller flerdubblas i det förhållande, som uti Kongl. Förordningen den 13 October 1785 är bestämdt, nemligen:

för bref af 1¼ intill 2¼ lod två enkla porton	
" " " 2¼ " 3¼ " tre dito	
" " " 3¼ " 4¼ " fyra dito	
" " " 4¼ " 5¼ " fem dito	
" " " 5¼ " 6¼ " sex dito	
" " " 6¼ " 7¼ " sju dito	

för bref af 7¼ till och med 8 lod åtta enkla porton	
" öfwer 8 " " " 12 " åtta dito	
deröfwer och för 13 " " " 16 " nio dito	
" " " 17 " " " 20 " tio dito	
" " " 21 " " " 24 " elfwa dito	
" " " 25 " " " 28 " tolf dito	
" " " 29 " " " 32 " tretton dito	
" " " 33 " " " 36 " fjorton dito	
" " " 37 " " " 40 " femton dito	
" " " 41 " " " 44 " sexton dito	
" " " 45 " " " 48 " sjutton dito	

deröfwer ett enkelt porto mer för hwarje lod mer.

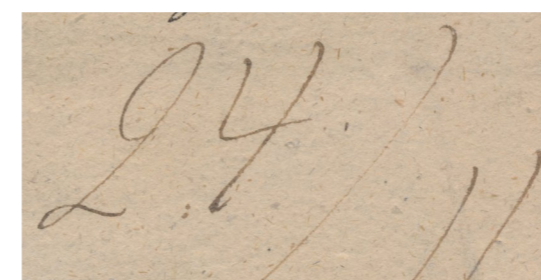
Utdrag ur "Svensk författnings - Samling 1855 No 51".
Införandet av enhetsportot (4 skilling motsvarande 12½ öre) och frimärkena i Sverige 1.7.1855.

12 skilling 3:e vk upp till 3,25 lod 1.7.1855 - 30.6.1858.
STOCKHOLM 5.4.1858 till Westerås frankerat med 4x3 skilling (källa Järnum)

44 skilling 11:e vk 21-24 lod 1.7.1855 - 30.6.1858.
STOCKHOLM 1.4.1858 frankerat med 4x3 och 4x8 skilling.
(källa Lennart Järnum)

Från och med 8 lod trädde portomoderationen in så att varje viktclass gällde för mer än 1 lod. Brevet vägde 24 lod (312 gram) och blev därmed taxerat för den 11:e vk med portot 11x4 skilling = 44 skilling.

1.7.1858 ändrades portosatserna från skilling banco till öre. Viktklasserna var samma och portona blev multiplicerade med 3. Första vk gällde upptill 1,25 lod (16,6 gram) och för varje ytterligare lod ökade portot. Från 8 lod (8:e vk) inträdde en portomoderation (rabatt). Från och med 49 lod ökade portot med 12 öre för varje lod.

Period	1:a vk 1,25 lod	2:a vk 2,25 lod	3:e vk 3,25 lod	4:e vk 4,25 lod	5:e vk 5,25 lod	6:e vk 6,25 lod	7:e vk 7,25 lod
01.07.1858-31.12.1862	12 öre	24 öre	36 öre	48 öre	60 öre	72 öre	84 öre

8:e vk 8-12 lod	9:e vk 13-16 lod	10:e vk 17-20 lod	11:e vk 21-24 lod	12:e vk 25-28 lod	13:e vk 29-32 lod	14:e vk 33-36 lod	15:e vk 37-40 lod	16:e vk 41-44 lod	17:e vk 45-48 lod
96 öre	108 öre	120 öre	132 öre	144 öre	156 öre	168 öre	180 öre	192 öre	204 öre

1858. Svensk *N° 44.* Författnings-Samling.

1:o. Vid brefverling mellan inrikes orter, der Post-anstalter finnas, skall, utan affeende å afståndet, ett wigt och lika medelporto af **Tolf Öre** Riksmünt, erläggas för hvarje bref af enkel wigt, hwarmed förstås det som i wigt ej uppgår till $1\frac{1}{4}$ lod, samt detta porto för bref af högre wigt fördubblas eller ferdubblas i det förhållande, som uti Kongl. Förordningen den 13 October 1785 är bestämdt, nemligen:

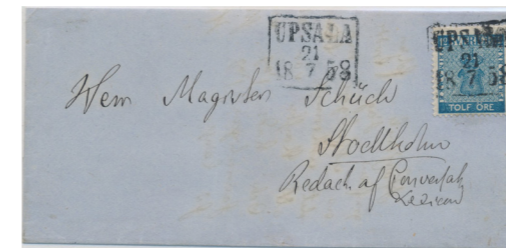
för bref af $1\frac{1}{4}$	intill	$2\frac{1}{4}$ lod	två enkla porton
" " " $2\frac{1}{4}$	"	$3\frac{1}{4}$ "	tre dito
" " " $3\frac{1}{4}$	"	$4\frac{1}{4}$ "	fyra dito
" " " $4\frac{1}{4}$	"	$5\frac{1}{4}$ "	fem dito

— <i>N° 44.</i> —			
för bref af $5\frac{1}{4}$	intill	$6\frac{1}{4}$ lod	sex enkla porton
" " " $6\frac{1}{4}$	"	$7\frac{1}{4}$ "	sju dito
" " " $7\frac{1}{4}$	till och med	8 "	åtta dito
öfwer 8	" " "	12 "	åtta dito
deröfwer o. för 15	" " "	16 "	nio dito
" " " 17	" " "	20 "	tio dito
" " " 21	" " "	24 "	elfwa dito
" " " 25	" " "	28 "	tolf dito
" " " 29	" " "	32 "	tretton dito

Utdrag ur "Svensk författnings - Samling 1858 No 44".
Övergången från skilling till öre som trädde i kraft 1.7.1858.
Portot för 1:a vk sattes nu till 12 öre vilket i praktiken innebar en sänkning med $\frac{1}{2}$ öre.
Viktklasserna indelning var samma som under skilling perioden.

Obetalda brev som postades i brevlådor ombord skepp och diligenser fram till 19.4.1860 godtogs mot att mottagaren fick lösa ut brevet för det felande portot utan extra avgifter. Skepp som gick mellan olika kuststäder var ett vanlig transportmedel innan järnvägens utbyggnad. Alla andra ofrankerade inrikes brev godtogs inte och delades inte ut till mottagaren.

Stockholms lösenstämpel 12 öre användes under 1858-1860. Stockholm var den enda ort som hade denna typ av stämpel fränsett Norrköping där 1 brev är känt.

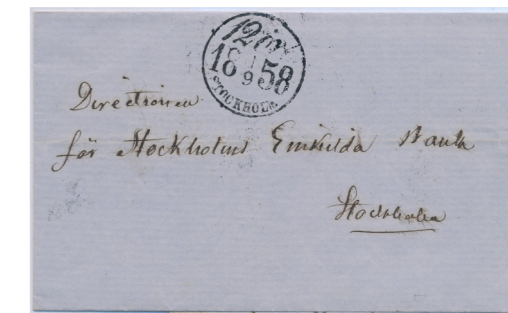
12 öre 1:a vk upp till 1,25 lod 1.7.1858 - 31.12.1862
UPSALA 21.7.1858 frankerat med 12 öre Vapentyp

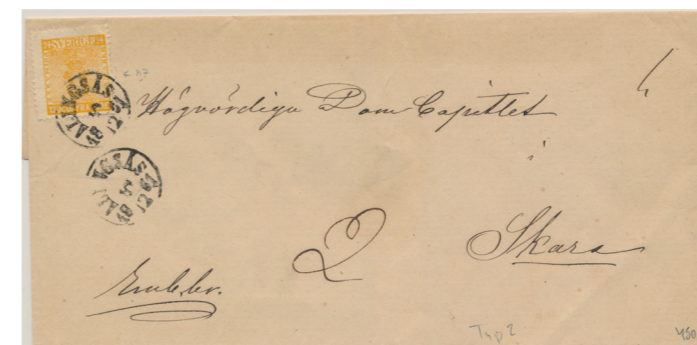
12 öre 1:a vk upp till 1,25 lod 1.7.1858 - 31.12.1862
Stämplat vid ankomsten WADSTENA 3.3.1862 frankerat med ultramarin 12 öre

12 öre 1:a vk upp till 1,25 lod 1.7.1858 - 31.12.1862
WADSTENA 24.9.1862 frankerat med 3 öre Lokal och 9 öre Vapentyp

12 öre 1:a vk upp till 1,25 lod 1.7.1858 - 31.12.1862
Obetalt brev från Hudiksvall med lösenstämpel STOCKHOLM 12 öre 1.9.1858

24 öre 2:a vk upp till 2,25 lod 1.7.1858 - 31.12.1862
ALINGSÅS 10.12.1861 frankerat med 24 öre Vapentyp

36 öre 3:e vk upp till 3,25 lod 1.7.1858 - 31.12.1862
STOCKHOLM 31.1.1862 frankerat med 3x12 öre Vapentyp

48 öre 4:e vk upp till 4,25 lod 1.7.1858 - 31.12.1862
STOCKHOLM 6.SEP.61 ankomststämpel frankerat med 4x12 öre Vapentyp

48 öre 4:e vk upp till 4,25 lod 1.7.1858 - 31.12.1862
WADSTENA 18.5.1859 frankerat med 2x24 öre Vapentyp

Viktenheten ändrades 1.1.1863 från lod till ort. 1 ort motsvarar 4,25 gram.
 Första viktklassen sattes till 4 ort (17 gram) och ökade därefter för vart tredje ort.
 Från den 8:e vk ökade varje vk med 4 ort och därefter med 10 ort.
 100 ort var lika mycket som 1 skålpund, 16-18:e viktklassen anges som 1 skålpund och 1 ort o.s.v.
 18:e viktklassen var högsta tillåtna vikt med 1 skålpund och 51 ort (151 ort = 641,75 gram).

Period	1:a vk 4 ort	2:a vk 7 ort	3:e vk 10 ort	4:e vk 13 ort	5:e vk 16 ort	6:e vk 19 ort	7:e vk 22 ort	8:e vk 26 ort
01.01.1863-31.12.1872	12 öre	24 öre	36 öre	48 öre	60 öre	72 öre	84 öre	96 öre

9:e vk	10:e vk	11:e vk	12:e vk	13:e vk	14:e vk	15:e vk	16:e vk 1 skålpund och 1 ort	17:e vk 1 skålpund och 26 ort	18:e vk 1 skålpund och 51 ort
31 ort	41 ort	51 ort	61 ort	71 ort	81 ort	91 ort	101 ort	127 ort	178 ort
108 öre	120 öre	132 öre	144 öre	156 öre	168 öre	180 öre	192 öre	204 öre	216 öre

KUNGÖRELSE.

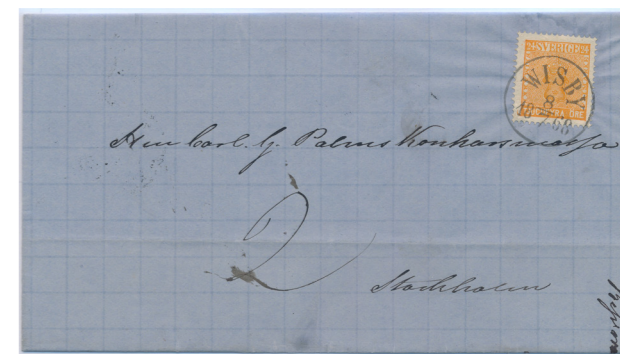
Från och med nästinstundande år, **1863**, kommer, på grund af Kongl. Kungörelsen den **12 juli 1860**, vid taxeringen af bref, som vexlas emellan *inrikes* orter, brefvigten att beräknas sålunda, att bref, som i vikt ej uppgår till fullt **4 ort**, befordras mot enkelt porto,

bref från och med 4 intill 7 ort	underkastas dubbelt porto,
» » » » 7 » 10 »	» tre enkla porton,
» » » » 10 » 15 »	» fyra » »
» » » » 15 » 16 »	» fem » »
» » » » 16 » 19 »	» sex » »
» » » » 19 » 22 »	» sju » »
» » » » 22 » 26 »	» åtta » »
» » » » 26 » 31 »	» nio » »
» » » » 31 » 41 »	» tio » »
» » » » 41 » 51 »	» elfva » »
» » » » 51 » 61 »	» tolf » »
» » » » 61 » 71 »	» tretton » »
» » » » 71 » 81 »	» fjorton » »
» » » » 81 » 91 »	» femton » »
» » » » 91 » 1 skålpund 1 ort	» sexton » »
» » » » 1 skålpund 1 ort 1 skålpund 26 ort	» sjutton » »
» » » » 1 skålpund 26 ort 1 skålpund 51 ort	» aderton » »

Första sidan av kungörelsen som gick ut tillsammans med postkontor angående ändring av vikthenheten till lod och de nya viktklassernas indelning.
 Undertecknad 27 november 1862 av Stael von Holstein.

12 öre 1:a vk upp till 4 ort 1.1.1863 - 31.12.1872
 UPSALA 24.8.1863 frankerat med 4x3 öre Liggande Lejon typ I

24 öre 2:a vk upp till 7 ort 1.1.1863 - 31.12.1872
 WISBY 8.7.1868 frankerat med 24 öre Vapentyp

24 öre 2:a vk upp till 7 ort 1.1.1863 - 31.12.1872
 HELSINGBORG 15.9.1866 frankerat med 2x12 öre Vapentyp

36 öre 3:e vk upp till 10 ort 1.1.1863 - 31.12.1872
 TORP 12.11.1866 frankerat med 3x12 öre Vapentyp

60 öre 5:e vk upp till 16 ort 1.1.1863 - 31.12.1872
 GÖTEBORG 19.5.1865 frankerat med 2x30 öre Vapentyp

72 öre 6:e vk upp till 19 ort 1.1.1863 - 31.12.1872
 RONNEBY 17.9.1868 frankerat med 2x5, 12 och 50 öre Vapentyp (källa Järnum)

84 öre 7:e vk upp till 22 ort 1.1.1863 - 31.12.1872
 HERNÖSAND 19.2.1864 frankerat med 24 och 2x30 öre Vapentyp

96 öre 8:e vk upp till 26 ort 1.1.1863 - 31.12.1872
 STOCKHOLM 12.2.1863 frankerat med 4x24 öre Vapentyp (källa Järnum)

Första viktclassen var oförändrad men de högre viktclasserna ändrades. Nu fanns endast tre viktclasser. Högsta tillåtna vikt var 50 ort (212 gram). Brev i 3:e vk är nu betydligt ovanligare p.g.a. den högre tillåtna vikten i 2:a vk.

1.1.1880 ändras viktenheten till gram. 1885 sänktes porto till 10 öre i första viktclassen. 250 gram var maxvikten.

Period	1:a vk 4 ort	2:a vk 25 ort	3:e vk 50 ort
01.01.1873-31.12.1879	12 öre	24 öre	36 öre

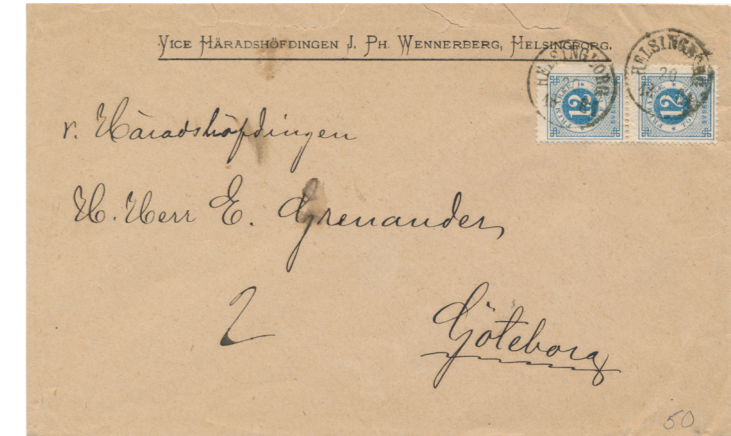
Period	1:a vk 15 gram	2:a vk 125 gram	3:e vk 250 gram
01.01.1880-31.12.1884	12 öre	24 öre	36 öre
01.01.1885-30.06.1905	10 öre	20 öre	30 öre

12 öre 1:a vk giltig för upp till 4 ort 1.1.1873 - 31.12.1879
SKARA 27.4.1877 och OBESTÄLLBART
frankerat med 12 öre Ringtyp tandning 14

12 öre 1:a vk giltig för upp till 15 gram 1.1.1880 - 31.12.1884
GÖTEBORGS 18.4.1880 frankerat med 3, 4 och 5 öre Ringtyp tandning 13

24 öre 2:a vk giltig för upp till 125 gram 1.1.1880 - 31.12.1884
HELINGSBORG 20.10.1884 frankerat med 2x12 öre Ringtyp tandning 13

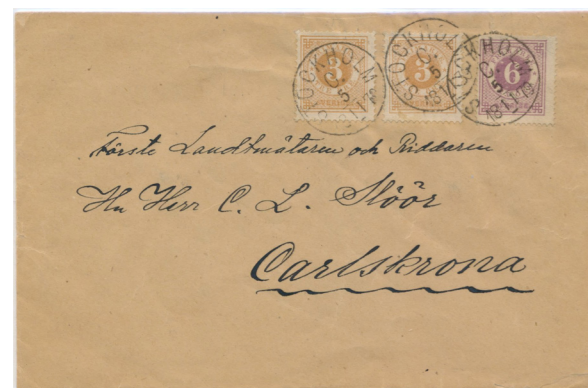
12 öre 1:a vk giltig för upp till 4 ort 1.1.1873 - 31.12.1879
LANDSKRONA och PKXP N:r 11 båda 27.2.1874
frankerat med 4x3 öre Ringtyp tandning 14

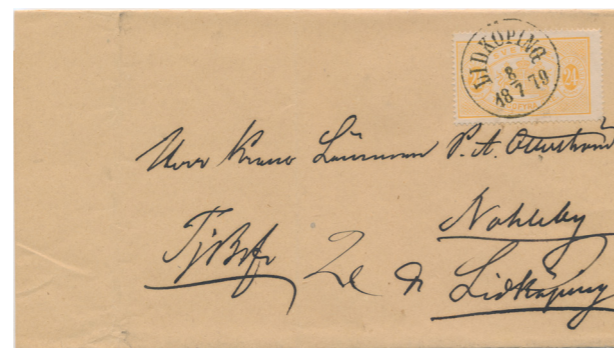
12 öre 1:a vk giltig för upp till 4 ort 1.1.1873 - 31.12.1879
NORRKÖPING 10.9.1878
frankerat med 3x4 öre Ringtyp tandning 14

36 öre 3:e vk giltig för 126-250 gram 1.1.1880 - 31.12.1884
GEFLE 7.4.1884 frankerat med 3x12 öre Ringtyp tandning 13

12 öre 1:a vk giltig för upp till 4 ort 1.1.1873 - 31.12.1879
STOCKHOLM 5.11.1879 frankerat med 2x3 och 6 öre Ringtyp t 13

24 öre 2:a vk giltig för upp till 25 ort 1.1.1873 - 31.12.1879
LIDKÖPING 8.7.1879 frankerat med 24 öre Tjänste tandning 14

10 öre 1:a vk giltig för upp till 15 gram 1.1.1885 - 31.5.1918
Fram och baksida av reklamkuvert PKXP N: 8B 13.6.1903 frankerat med 10 öre Oscar II koppartryck

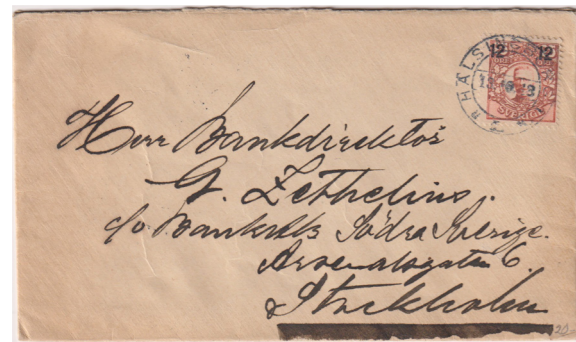
Viktgränsen för 1:a vk höjdes och 1.7.1920 infördes en 4:e vk. Som en följd av första världskriget höjdes portot tre gånger från juni 1918 fram till juli 1920 då det blev 20 öre, för att sedan sänkas i oktober 1922 till 15 öre som kom att gälla fram till mars 1942.

Period	1:a vk 20 gram	2:a vk 125 gram	3:e vk 250 gram	4:e vk 500 gram
01.07.1905-31.05.1918	10 öre	20 öre	30 öre	----
01.06.1918-30.06.1919	12 öre	25 öre	35 öre	----
01.07.1919-30.06.1920	15 öre	30 öre	45 öre	60 öre
01.07.1920-30.09.1922	20 öre	40 öre	60 öre	80 öre
01.10.1922-31.03.1942	15 öre	35 öre	45 öre	60 öre

10 öre 1:a vk giltig för upp till 20 gram 1.7.1905 - 31.5.1918

Fram och baksida av reklamkuvert från Helsingborg med järnvägstämpel, på baksidan ESLÖF 8.11.1913, frankerat med 10 öre Medaljong

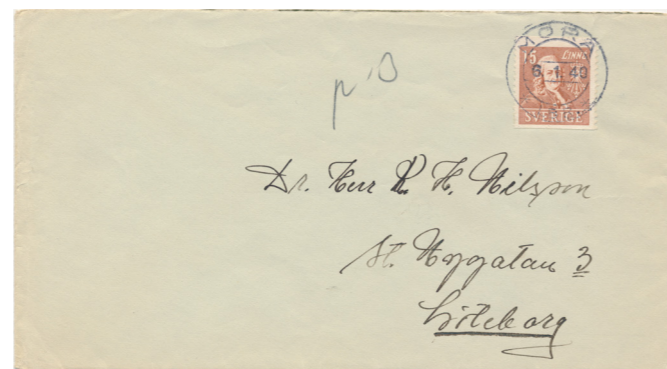
12 öre 1:a vk giltig för upp till 20 gram 1.6.1918 - 30.6.1919
HÄLSINGBORG 13.10.18 frankerat med 12 öre provisorium

15 öre 1:a vk giltig för upp till 20 gram 1.7.1919 - 30.6.1920
RAUS 10.8.19 frankerat med 15 öre medaljong

20 öre 1:a vk giltig för upp till 20 gram 1.7.1920 - 30.9.1922
VEGEHOLM 1.8.1921 frankerat med 20 öre profil vänster

15 öre 1:a vk giltig för upp till 20 gram 1.10.1922 - 31.3.1942
MORA 6.1.40 frankerat med 15 öre Linné

Första april 1942 höjdes portot för 1:a vk från 15 till 20 öre. Samtidigt höjdes viktgränsen för 3:e vk och den 4:e togs bort men återinfördes i juni 1952 och då giltig för brev upp till 1000 gram.

Period	1:a vk 20 gram	2:a vk 125 gram	3:e vk 250 gram	4:e vk 1000 gram
01.04.1942-31.05.1951	20 öre	40 öre	60 öre	----
01.06.1951-31.05.1952	25 öre	45 öre	65 öre	----
01.06.1952-31.05.1957	25 öre	50 öre	75 öre	100 öre

20 öre 1:a vk giltig för upp till 20 gram 1.4.1942 - 31.5.1951
ALVASTRÅ 12.4.42 frankerat med 5 öre profil och 15 öre helsakurklipp

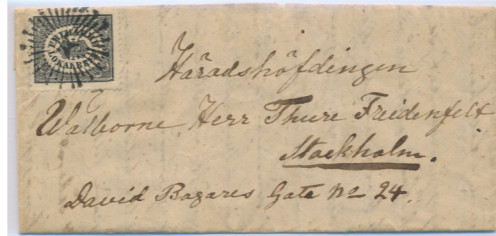
25 öre 1:a vk giltig för upp till 20 gram 1.6.1951 - 31.5.1952
SVENSTORP 16.7.51 frankerat med 5 och 20 öre profil höger

25 öre 1:a vk giltig för upp till 20 gram 1.6.1952 - 31.5.1957
MORA 26.10.53 frankerat med 25 öre Stockholm 700 ör

Fram till 31.12.1861 kunde lokalbrev endast sändas i Stockholm. Med lokalbrevsreformen 1.1.1862 kom möjligheten att skicka lokalbrev i fler städer, antalet orter ökade med åren. Fram till utgången av 1884 fanns endast porto för första viktlassen men maxvikten för denna var betydligt högre än för riksbrev.

Period	1:a vk 4 lod
01.07.1855-30.06.1858	1 skilling
01.07.1858-31.12.1862	3 öre

1 skilling lokalbrev giltig för upp till 4 lod 1.7.1855 - 30.06.1858
LOKALBREF 1STA TN 28.9.1858 på baksidan
Frankerat 1 sk lokalmärke

Period	1:a vk 12 ort
01.01.1863-31.12.1879	3 öre

I Stockholm kunde även utbäringsavgiften (brevbärarskillingen) förbetalas genom att frankera brevet med två märken, 2 skilling eller senare 6 öre.

Period	1:a vk 50 gram
01.01.1880-31.12.1882	3 öre
01.01.1883-31.12.1884	6 öre

6 öre lokalbrev med betald utbäringsavgift max 12 ort 1.7.1858 - 31.12.1862
LOKALBREF 1STA TN 20.2.1861 på baksidan
Frankerat 2x3 öre lokalmärke

Period	1:a vk 15 gram	2:a vk 125 gram	3:e vk 250 gram
01.01.1885-30.09.1907	5 öre	10 öre	15 öre

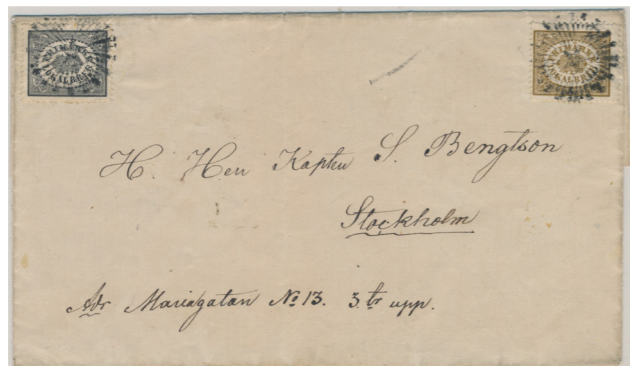
Period	1:a vk 20 gram	2:a vk 125 gram	3:e vk 250 gram
01.10.1907-31.05.1918	5 öre	10 öre	15 öre

Period	1:a vk 20 gram	2:a vk 125 gram	3:e vk 250 gram	3:e vk 500 gram
01.06.1918-30.06.1919	7 öre	15 öre	20 öre	----
01.07.1919-30.06.1920	10 öre	20 öre	30 öre	40 öre
01.07.1920-30.09.1922	20 öre	40 öre	60 öre	80 öre
01.10.1922-30.06.1944	10 öre	20 öre	30 öre	40 öre

Lokalporto fanns ej = samma som för riksbrev

Period	1:a vk 20 gram	2:a vk 125 gram	3:e vk 500 gram
01.07.1944-31.05.1951	15 öre	30 öre	45 öre

Lokalportot avskaffades 31.05.1951

3 öre lokalbrev giltig för upp till 12 lod 1.1.1863 - 31.12.1879
Frankerat med svart lokalmärke som ersatts med ett brunt, så kallad ersättningsfrankering

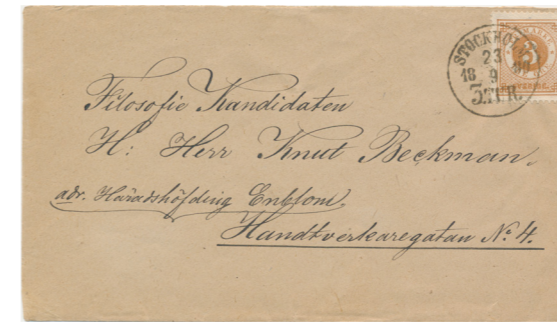
Om man tar hänsyn till viktgränserna och inte bara portot, så är lokalporto för orter frånsett Stockholm under år 1862 en egen portosats eftersom viktenheten ändrades 1:a januari 1863 från lod till ort. Viktgränsen ändrades då i gram räknat från 53,2 till 51 gram. Antalet lokalbrev utanför Stockholm under 1862 är väldigt begränsat.

3 öre lokalbrev giltig för upp till 12 lod 1.1.1863 - 31.12.1879
GÖTHEBORG 7.2.1863 frankerat 3 öre brunt lokalmärke

3 öre lokalbrev giltig för upp till 12 lod 1.1.1863 - 31.12.1879
HELSINGBORG 4.12.1872 frankerat 3 öre liggande lejon

3 öre lokalbrev giltig för upp till 50 gram 1.1.1880 - 31.12.1882
STOCKHOLM 23.9.1880 3.TUR. frankerat 3 öre ringtyp tandning 13

6 öre lokalbrev giltig för upp till 50 gram 1.1.1883 - 31.12.1884
KRISTIANSTAD 1883 frankerat 6 öre tjänste tandning 13

5 öre lokalbrev giltig för upp till 15 gram 1.1.1885 - 30.9.1907
HELSINGBORG 3.3.1888 frankerat 5 öre ringtyp posthorn

7 öre lokalbrev giltig för upp till 20 gram 1.6.1918 - 30.6.1919
HÄLSINGBORG 1 20.9.18 frankerat 7 öre medaljong

20 öre lokalbrev under perioden 1.7.1920 - 30.9.1922 då lokalporto inte fanns
HÄLSINGBORG 1 2.8.20 10 öre kortbrev samt 10 öre medaljong

15 öre lokalbrev giltig för upp till 20 gram 1.7.1944 - 31.5.1951
HÄLSINGBORG 1 27.9.44 10 öre kortbrev med 5 öre frankostämpel

Porto för lokala trycksaker finns sidan 20, lokala brevkort finns på sidan 18.

När det blev möjligt att skicka brevkort (brefkort) i Sverige den 1 januari 1872 var portot det samma som för ett vanligt brev 12 öre, vilket även gällde till Danmark och Norge. Portot sänktes redan ett år senare 01.01.1873 till 10 öre och sedan 01.01.1877 till 6 öre. På grund av det i början höga portot skickades få brevkort men antalet ökade i takt med att portot blev lägre jämfört med brevportot.

Kortens format var först 122 x 87 mm men ändrades 1879 till det internationella formatet 140 x 90 mm. Ursprungligen fick man endast skriva adressen på adressidan, medan den av postverket otryckta baksidan var avsedd för meddelande. Det var dock inte tillåtet att klistra fast någonting som t.ex. fotografier, sådana kort taxerades som brev.

Innan 1877 var det endast tillåtet att använda de av posten tryckta brevkorten, men den 1 januari 1877 blev det tillåtet med privatgjorda brevkort förutsatt att dessa hade samma mått och text/tryck på baksidan som postverkets. Dessa privatgjorda kort frankerades med vanliga frimärken.

1887 började man i Sverige att tillverka vykort, första statsmotivet är från Uppsala poststämplat i januari 1887. På dessa tidiga vykort såg adressidan ut på samma sätt som på brevkorten medan framsidan/bildsidan var delad så att meddelande kunde skrivas under bilden.

Vykortet hade sin storhetstid i början av 1900-talet med topnoteringarna 1903 och 1904 då 43 miljoner vykort skickades per år. Även högtidskort som påsk, jul, nyår och födelsedagskort blev väldigt populära. Med åren blev bilderna allt större vilket resulterade i att man delade adressidan, halva till adressen och halva till meddelande. Denna typ av kort började tillverkas av Hartmann i Tyskland 1901 och blev godkända i Sverige 1904. Denna typ av kort kallas för delade kort. Delade kort som användes innan 1904 taxerades som brev. Dessa blev under åren 1901-1903 lösenbelagda med 10 öre för dubbelt felande porto.

Det var även möjligt att begära tilläggstjänster på brevkort som rekommendation, postförskott, expressutdelning och luftpost.

01.01.1873 – 31.12.1876 fanns ett reducerat porto för lokala brevkort.

Period	Porto
01.01.1872-31.12.1872	12 öre
01.01.1873-31.12.1876	10 öre
01.01.1877-31.12.1884	6 öre
01.01.1885-31.05.1918	5 öre
01.06.1918-30.06.1919	7 öre
01.07.1919-31.03.1948	10 öre
01.04.1948-31.05.1951	15 öre
01.06.1951-30.06.1962	20 öre

Lokala brevkort	
Period	Porto
01.01.1873-31.12.1876	6 öre

12 öre brevkort 1.1.1872 - 31.12.1872
WESTERÅS 8.1.1872 brevkort med 12 öre valörstämpel

6 öre brevkort 1.1.1877 - 31.12.1884
LINKÖPING 16.10.1879 frankerat med 6 öre ringtyp tandning 13

6 öre brevkort 1.1.1877 - 31.12.1884
HELSINGBORG 18.7.1877 brevkort med 6 öre valörstämpel

5 öre brevkort 1.1.1885 - 31.5.1918
JÖNKÖPING 28.1.1886 frankerat med 5 öre ringtyp tandning 13

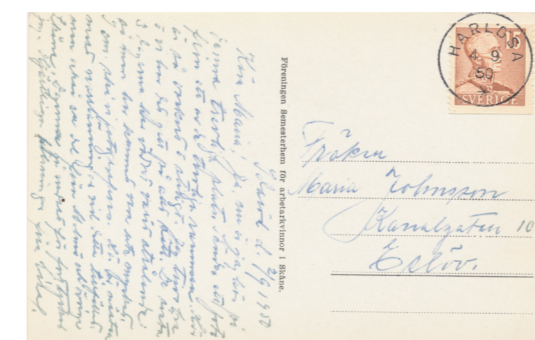
5 öre brevkort 1.1.1885 - 31.5.1918
STUREHOLM 24.7.1901 brevkort med 5 öre valörstämpel

7 öre brevkort 1.6.1918 - 30.6.1919
HÄLSINGBORG 28.6.19 TUR 2 stämplat vid ankomsten

10 öre brevkort 1.7.1919 - 31.3.1948
HÄLSINGBORG KULLALÄGRET 10.7.31 frankerat med 10 öre stående lejon

15 öre brevkort 1.4.1948 - 31.5.1951
HARLÖSA 4.9.50 frankerat med 15 öre profil höger

20 öre brevkort 1.6.1951 - 30.6.1962
LINKÖPING 20.3.53 frankerat 4x5 öre profil höger

1 januari 1873 kom de första dubbla brevkorten med förtryckt valörstämpel. Dessa bestod av två sammanhängande brevkort, det bakre var avsett som svarkort. Det främre kortet var markerat med t.ex. "Med betalt svar" och det bakre med t.ex. "Svar". Man använder ibland även namnen "frågedel" och "svarsdel" och de användes ofta när någon t.ex. ville erhålla en offert från en firma.

En trycksak är som det låter en tryckt försändelse. All text måste vara förtryckt förutom adressen. Vanliga exempel är en prislista eller en kungörelse. Om trycksaken lades i ett kuvert fick detta ej förslutas. Tillägg för rekommendation och postförskott var samma som för brev, se tillägg i senare tabeller. De kunde dock inte assureras eftersom de inte fick förslutas och därav inte kunde innehålla värdesaker som sedlar.

Period	1:a vk 10 ort	Högre vk
01.09.1864-08.10.1865	12 öre	+ 12 öre för varje 10 ort

Period	1:a vk 8 ort	Högre vk
09.10.1865-31.12.1872	6 öre	+ 6 öre för varje 8 ort

Period	1:a vk 12 ort	Högre vk
01.01.1873-31.12.1876	6 öre	+ 6 öre för varje 12 ort

Period	1:a vk 10 ort	Högre vk
01.01.1877-31.12.1879	3 öre	+ 3 öre för varje 10 ort

Period	1:a vk 50 gram	Högre vk
01.01.1880-30.06.1919	4 öre	+ 4 öre för varje 50 gram, max 2000 gram

Period	1:a vk 200 gram	Högre vk
01.07.1919-31.03.1948	5 öre	+ 5 öre för varje 100 gram, max 500g -30.9.22 sen 1kg

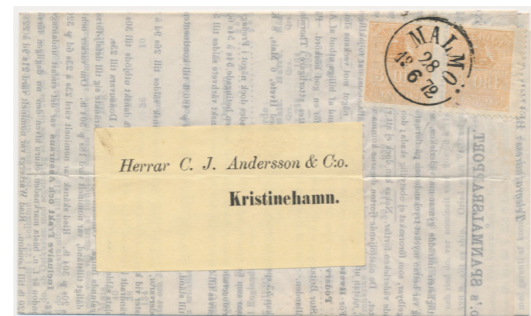
Period	1:a vk 100 gram	Högre vk
01.04.1948-31.05.1952	10 öre	+ 10 öre för varje 100 gram

Period	1:a vk 50 gram	Högre vk
01.06.1952-31.05.1957	10 öre	+ 10 öre för varje 50 gram

Lokala trycksaker	1:a vk	Högre vk
Period	50 gram	
01.07.1891-30.06.1919	2 öre	+ 2 öre för varje 50 gram
-"- varuprov lokalt	4 öre	upp till 100 gram

Period	1:a vk 100 gram	Högre vk
01.07.1919-30.06.1920	3 öre	+ 3 öre för varje 100 gram

30.06.1920 var sista dagen det fanns lägre porto för lokala trycksaker och korsband.

6 öre trycksak 1:a vk max 8 ort 9.10.1865 - 31.12.1872
MALMÖ 28.6.1872 frankerat 2x3 öre liggande lejon

6 öre trycksak 1:a vk max 12 ort 1.1.1873 - 31.12.1876
STOCKHOLM 17.9.1875 frankerat 6 öre ringtyp tandning 14

3 öre lokal trycksak giltig för upp till 100 gram 1.7.1919 - 30.6.1920
HÄLSINGBORG 31.12.19, 3 öre frankokouvert

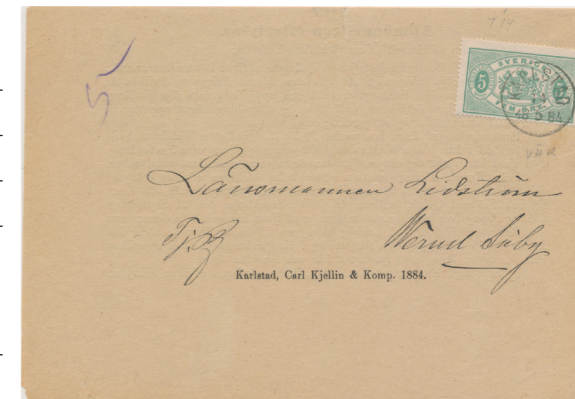
Särskilt porto fanns för följande trycksaker och korsband: tidningskorsband, varuprov (även lokala), affärshandlingar samt blindskrift. Reducerat porto för lokala "vanliga" trycksaker fanns 1.7.1891 - 30.6.1920, se längst ner på föregående sida.

Tidningskorsband	Porto
Period	
01.01.1877-31.12.1879	1 öre för varje 10 ort dock minst 3 öre
01.01.1880-31.12.1883	4 öre för 100 gram + 2 öre för varje 50 gram
01.01.1884-30.06.1919	4 öre för 100 gram + 1 öre för varje 50 gram

Varuprov	Porto
Period	
01.01.1880-30.06.1919	8 öre, 4 öre lokalt från 1.7.91 för 100 gram
01.07.1919-31.03.1948	10 öre, 6 öre lokalt till 30.6.20 för 200 gram

Affärshandlingar	Porto
Period	
01.01.1880-31.12.1885	12 öre upp till 50 gram
01.01.1886-30.06.1919	10 öre
01.07.1919-30.06.1920	15 öre eller 10 öre lokalt, upp till 300 gram

Blindskrift	Porto
Period	
01.07.1891-30.06.1919	4 öre eller 2 öre lokalt, upp till 500 gram
01.07.1919-30.06.1920	5 öre eller 3 öre lokalt, upp till 500 gram
01.07.1920-30.06.1925	5 öre upp till 500 gram
01.07.1925-30.06.1928	5 öre upp till 1000 gram

5 öre tidningskorsband 100-150 gram 1.1.1884 - 30.6.1919
KARLSTAD 14.5.1884 frankerat 5 öre tjänste tandning 14

8 öre varuprov 1.1.1880 - 30.6.1919
Notering upptill "Prover utan värde"
GÖTEBORG-FILIAL 4.6.1888 frankerat 2x4 öre ringtyp posthorn

16 öre varuprov i 2:a vk 1.1.1880 - 30.6.1919
Tygpåse ursprungligen från Danmark till Malmö och där vidare med PLK 157 6.1.1911 till Helsingborg
Frankerat 2x8 öre Oscar II koppartryck

Tjänsten postanvisning infördes 1.8.1866 då man kunde skicka "vanlig" inrikes brev med noteringen "Härmed en postanvisning" och beloppet. För tjänsten postanvisning betalades ett kontant belopp beroende på beloppet. Portot för själva brevet betalades med ett frimärke. Från 24.3.1869 skulle även avgiften frankeras på brevet.

Period	Max 20 riksdaler	40 riksdaler	80 riksdaler	Anmärkning
01.08.1866-28.02.1867	20 öre	40 öre	60 öre	Betalades kontant

Period	Max 50 riksdaler	100 riksdaler	
01.03.1867-23.3.1869	20 öre	24 öre	Betalades kontant

Period	Max 50 riksdaler	100 riksdaler	
24.03.1869-30.06.1869	20 öre	24 öre	Frankerades på brevet

"Härmed postanvisning å Sex (Riksdaler) femtio öre"

12 öre postanvisningsbrev
avgiften 20 öre giltig för upp till 50 riksdaler 1.3.1867 - 23.3.1869 betalades kontant
brevet frankerades som ett vanligt riksbrev, 12 öre för 1:a vk 1.1.1863 - 31.12.1872
BORÅS 13.3.1868 frankerad med 12 öre vapentyp

"Härmed postanvisning Rd Tio Riksmünt"

32 öre postanvisningsbrev
avgiften 20 öre giltig för upp till 50 riksdaler frankerades på brevet 24.3.1869 - 30.6.1869
brevet frankerades som ett vanligt riksbrev, 12 öre för 1:a vk 1.1.1863 - 31.12.1872
STOCKHOLM 8.5.1869 frankerat med 12 öre vapentyp och 20 öre liggande lejon (källa Philea auktion 2009)

1.7.1869 infördes blanketter för postanvisningar. Portona nedan är det totala portot, inget tillägg för brev. Hela avgiften/portot betalades och frankerades på blanketten. Flera porton fanns som varierade beronde på beloppet som avsändaren skickade till mottagaren.

Från början fick endast postkontor och postexpeditioner hantera postanvisningar. Från 1876 fick även poststationer hantera sådan men endast för belopp upp till 5 kronor vilket efterhand höjdes och var uppe i 1000 kronor år 1909.

Högsta beloppet som anges för respektive period är maxsumman som kunde begäras på en postanvisning.

Blanketterna hade en talong på vänster sida som avsändaren normalt klippte av och sparade.

Period	Max 50 riksdaler	100 riks
01.07.1869-31.12.1876	25 öre	33 öre

Period	Max 50 kronor	100 kr
01.01.1877-31.7.1892	25 öre	30 öre

Period	Max 25 kronor	50 kr	100 kr
01.08.1892-30.10.1899	15 öre	25 öre	30 öre

Period	Max 25 kronor	50 kr	100 kr	250 kr
01.11.1899-31.07.1904	15 öre	25 öre	30 öre	35 öre

Period	Max 5 kronor	25 kr	50 kr	100 kr	250 kr	500 kr
01.08.1904-31.10.1909	10 öre	15 öre	25 öre	30 öre	35 öre	40 öre

Period	Max 5 kronor	25 kr	50 kr	100 kr	250 kr	500 kr	750 kr	1000 kr
01.11.1909-31.05.1918	10 öre	15 öre	25 öre	30 öre	35 öre	40 öre	55 öre	60 öre

Period	Max 5 kronor	25 kr	50 kr	100 kr	250 kr	500 kr	750 kr	1000 kr
01.06.1918-30.06.1919	15 öre	20 öre	30 öre	35 öre	40 öre	45 öre	55 öre	65 öre

Period	Max 5 kronor	50 kr	100 kr	250 kr	500 kr	750 kr	1000 kr
01.07.1919-30.06.1920	15 öre	25 öre	35 öre	45 öre	55 öre	65 öre	75 öre

Period	Max 5 kronor	50 kr	100 kr	250 kr	500 kr	750 kr	1000 kr
01.07.1920-30.09.1924	20 öre	30 öre	40 öre	50 öre	60 öre	70 öre	80 öre

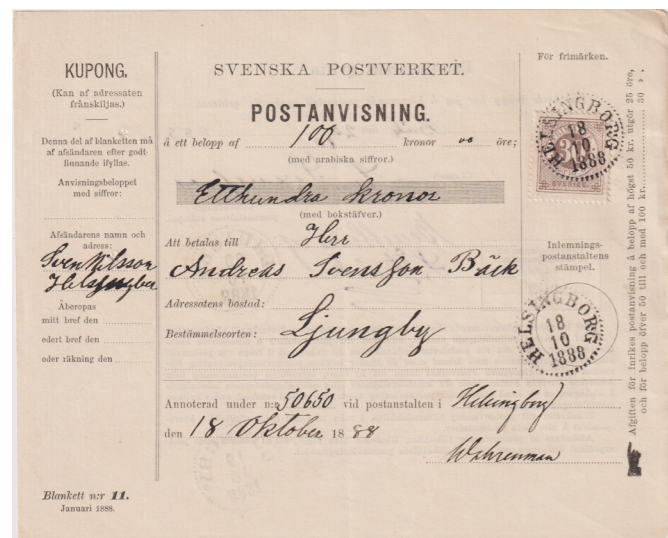
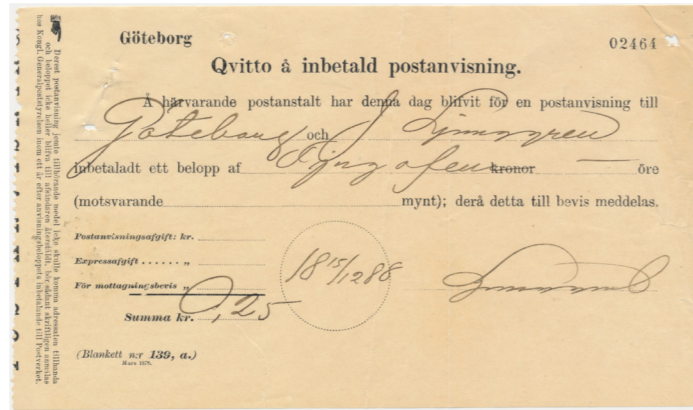
Period	Max 5 kronor	50 kr	100 kr	250 kr	500 kr	750 kr	1000 kr
1.10.1924-31.03.1948	15 öre	25 öre	35 öre	45 öre	55 öre	65 öre	75 öre

Period	Max 10 kronor	100 kr	500 kr	2000 kr
01.04.1948-31.05.1951	25 öre	40 öre	55 öre	70 öre

Period	Max 10 kronor	2000 kr
01.06.1951-30.06.1972	30 öre	60 öre

25 öre postanvisning giltig för upp till 50 kronor 1.1.1877 - 31.7.1892 med tillhörande kvitto med samma nummer 02464 som på anvisningen GÖTEBORG 15.12.1888 frankering 5+20 öre Ringtyp med blått posthorn på baksidan

30 öre postanvisning giltig för upp till 100 kronor 1.1.1877 - 31.7.1892 HELSINGBORG 18.10.1888 frankerad med 30 öre ringtyp posthorn

15 öre postanvisning giltig för upp till 50 kronor 1.8.1892 - 31.7.1904 MALMSLÄTT 1.6.1894 frankerad med 5 och 10 öre tjänste tandning 13

15 öre postanvisning giltig för upp till 15 kronor 1.10.1924 - 31.3.1948 ÖDÅKRA 1.3.26 frankerad med 10 öre lejon och 15 öre profil vänster

45 öre postanvisning giltig för upp till 250 kronor 1.10.1924 - 31.3.1948 VEGEHOLM 15.1.36 frankerad med 20 och 25 öre profil vänster

Infördes 1.7.1892 och kunde endast utfärdas på postkontor där en telegrafstation fanns. Avgiften bestod av portot för en postanvisning som frankerades på avin plus telegramavgiften som betalades kontant.

Avin skickades på samma sätt som en vanlig postanvisning men denna behövde inte ankomma mottagaren för att denne skulle kunna hämta ut beloppet vilket kunde kvitteras direkt på telegrammet.

Avgiften för att skicka telegram ligger utanför denna skrift, men det påverkade inte telegrampostanvisningens porto.

30 öre telegrampostanvisning giltig för upp till 100kr 1.11.1899 - 31.7.1904 LINKÖPING 12.3.1904 frankerad med 2x15 öre Oscar II koppartryck

60 öre telegrampostanvisning giltig för upp till 500kr 1.7.1920 - 30.9.1924 HÄLSINGBORG 20.8.21 frankerad med 2x30 öre stående lejon

Övriga typer av postanvisningar

Inkasseringspostanvisningar, skattepostanvisningar, postförskottsansvisningar och sjömansanvisningar är andra typer av postanvisningar.

Mer om dessa finns att läsa i Svensk Posthistoria 1855-1925 av Jan Billgren och Sören Andersson, utgiven av SFF 1995 och finns även att läsa som PDF på SSPDs hemsida <https://sspd.se/svensk-posthistoria-1855-1925/>

Paket

1.1.1873 införs småpaket på upp till 2 skålpund enhetlig för hela landet samt tyngre paket efter zontaxa.

1.1.1880 avskaffas zontaxan.

Det var inget frankeringstvång på ej assurerade paket fram till 10.3.1905. För ej frankerade paket tillkom ingen lösenavgift fram till 1.7.1896 då 10 öre per ofrankerat paket skulle betalas.

1.1.1878 infördes adresskort innan dess användes paketbrev (adressbrev), vilka även användes efter 1878. De användes efterhand mindre och mindre och avskaffades 1899. Adressbrev fick väga högst 4 ort, senare 15 gram. Om det var ett paket med lås kunde nyckeln fogas till adressbrevet eller adresskortet.

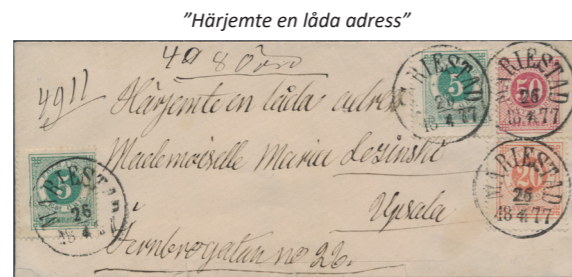
Maxvikten varierade under åren. 1873 var den 60 skålpund som sedan blev 25 kg och 50 kg från 4.8.1892. Undantag för maxvikten fanns för paket som befordrades med gående post (max 1 kg eller 1,5 kg för tjänstepaket) och sådana som utväxlades med poststationer (mindre orter).

Småpaket Period	Max	
	1 skålpund	2 skålpund
01.01.1873-31.12.1879	30 öre	50 öre

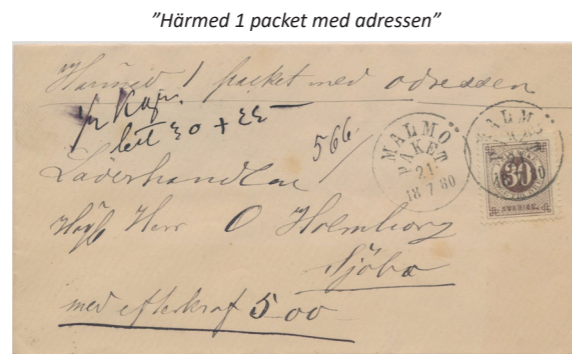
Zonpaket Period	Avstånd 0-5 mil	5-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-75	75-100	100-
01.01.1873-31.12.1876	3 öre /skålpund	6 öre	12 öre	18 öre	24 öre	30 öre	36 öre	42 öre	50 öre

Period	Avstånd 0-10 mil	10-25	25-45	45-70	70-
01.01.1877-31.12.1879	10 öre / skålpund	20 öre	30 öre	40 öre	50 öre

1873-1876 var lägsta portot för ett zonpaket 50 öre vilket 1877 höjdes till 60 öre. 1873-1876 räknades varje mil där tågtransport fanns som en halv mil.

80 öre paketbrev till zonpaket Mariestad - Uppsala
4 skålpund med avståndet 10-25 mil = 4x20 öre paket 1.1.1877 - 31.12.1879
MARIESTAD frankerat med 2x5, 20 (dubbeltryck) och 50 öre ringtyp t14

30 öre paketbrev för ett 0,5 kg paket 1.1.1880 - 30.7.1896
med postförskott för vilket 25 öre betalades på en separat reversal,
enligt noteringen "bet 30 + 25" och "med efterkraft 5 00" (5kr).
MALMÖ PAKET 21.7.1880 frankerat med 30 öre ringtyp tandning 13

Adresskort för zonpaket 1878-1879 är mycket sällsynta. Ett sådant med postförskott finns på sidan 43.

Paket

1.1.1880 avskaffas zontaxan och viktenheten ändras från skålpund till kilogram (kg).

Period	Max 0,5 kg	1 kg	1,5 kg	2 kg	2,5 kg	3 kg	3,5 kg	4 kg	4,5 kg	5 kg	för varje 0,5 kg
01.01.1880-30.06.1896	30 öre	50 öre	90 öre	120 öre	150 öre	180 öre	210 öre	240 öre	270 öre	300 öre	30 öre

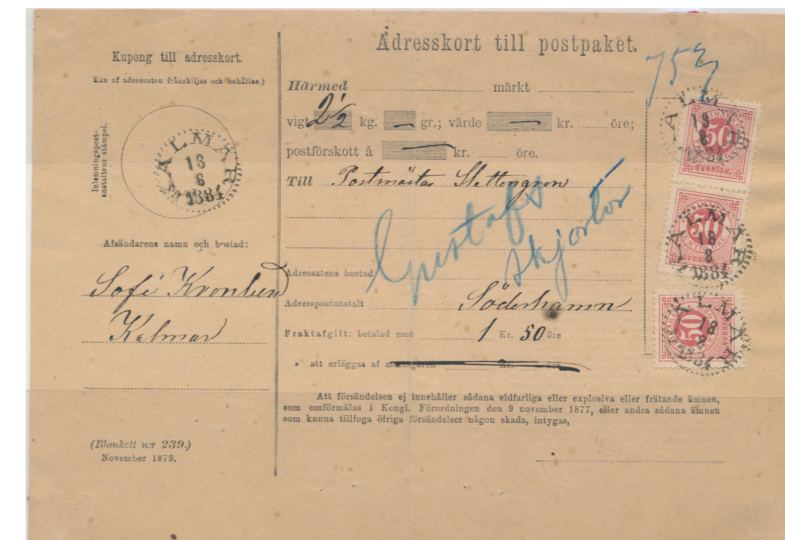
Period	Max 0,5	1 kg	1,5 kg	3 kg	5 kg	för varje ytterliggare 0,5 kg
01.07.1896-30.06.1905	30 öre	50 öre	75 öre	100 öre	150 öre	15 öre

Period	Max 1 kg	3 kg	5 kg	för varje ytterliggare 0,5 kg
01.07.1905-30.06.1917	30 öre	50 öre	75 öre	15 öre

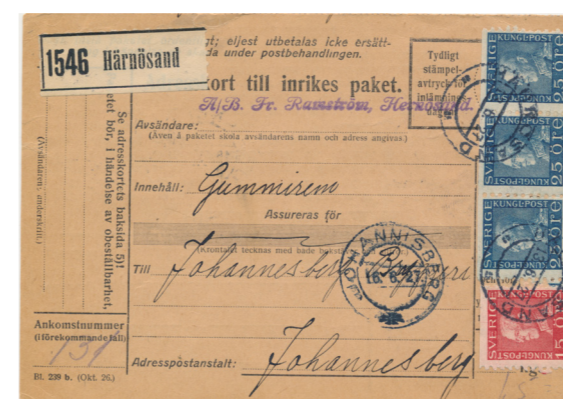
Period	Max 1 kg	3 kg	5 kg	för varje ytterliggare 1 kg
01.07.1917-31.05.1918	40 öre	65 öre	90 öre	40 öre

Period	Max 1 kg	3 kg	5 kg	för varje ytterliggare 1 kg
01.06.1918-30.06.1920	60 öre	90 öre	120 öre	40 öre

Period	Max 1 kg	3 kg	5 kg	för varje ytterliggare 1 kg
01.07.1920-	80 öre	110 öre	140 öre	80 öre

150 öre för 2,5 kg paket 1.1.1880 - 30.7.1896
KALMAR 18.8.1884 frankerat med 3x50 öre ringtyp tandning 13

90 öre för 1,5 kg paket
HARNÖSAND 13.6.27 frankerat med 15 + 3x25 öre profil vänster

140 öre för 2 kg paket
SÖDRA VI 13.11.48 frankerat med 40 öre och 1 krona

Tillägg inrikes försändelser

registrering | rekommendation | assurans | express | mottagningsbevis | uppräknig

Mot en extra avgift (porto) kunde tilläggstjänster begäras på brev och oftast även på andra typer av försändelser som brevkort, lokalbrev, trycksaker och paket. Vilka och under vilken period varierar. Avgiften var samma oavsett försändelsetyp. För att räkna ut ett korrekt porto adderas exempelvis portot för brevets viktklass med avgiften för exempelvis rekommendation.

De vanligaste tilläggstjänsterna är rekommendation (rekbrev), assurans och postförskott. Den sistnämnda ses ofta på trycksaker där exempelvis föreningar begärt årsavgift av sina medlemmar.

Flera av tilläggstjänsterna skulle från början inte betalas med frimärken utan de betalades kontant på postkontoret. Tjänsten registrering kostade 4 skilling fram till 30.6.1858 och därefter 12 öre, vilket betalades kontant.

En försändelse kunde ha flera tilläggstjänster som kombinationen av rekommendation och express.

Brev med tilläggstjänsterna rekommendation och express

Totalt porto 70 öre vilket gällde 1.4.1942 - 31.3.1948
20 öre rektillägg 1.7.1920 - 31.3.1948
30 öre express tillägg 01.10.1925 - 31.3.1948
20 öre brevporto 1:a vk 1.4.1942 - 31.5.1951 upp till 20 gram
HÄLSINGBORG 13.12.45 frankerat med två exemplar av 35 öre Bellman

På följande sidor redovisas avgifterna för olika tilläggstjänster under de perioder som förekommer. Tidsperioderna är ofta inte samma som portot för brev, trycksaker, paket o.s.v. I kombination med ändringar av portosatserna finns för flera tilläggstjänster extra intressanta samt svåra perioder där det totalt portot endast gällde en kort period.

Portona under exempelbilderna redovisas både i sin helhet samt uppdelat på försändelsetypens porto samt avgiften för tilläggstjänsten.

Registrerade brev

Registrerade brev blandas ibland ihop med rekommenderade brev, en anledning är säkert att på engelska heter rekommenderat brev registered letter. Men de olika tilläggstjänsterna har inget med varandra att göra.

Innan frimärkenas tid 1 juli 1855 karterades alla breven, detta innebar att brevet försågs med ett nummer i det övre högra hörnet. Numrering gjordes i varje brevbunt som skickas från ett postkontor till ett annat där breven numrerades löpande så att det översta brevet fick karteringsnummer 1, det andra nummer 2 o.s.v. Med brevbunten följde en lista där alla brev fanns noterade med karteringsnummer och mottagare. Denna listan satte det mottagande postkontoret upp på väggen så att besökarna kunde se om det fanns något brev till dem.

När frimärkena kom 1.7.1855 infördes extra tjänsten registrering som hade samma innebörd som ovan. Tjänsten kostade lika mycket som ett vanligt inrikes brevporto, 4 skilling och sedan 12 öre. Denna avgiften betalades kontant när brevet lämnades in på det avsändande postkontoret.

Postkontoren i Borås, Göteborg, Helsingborg, Malmö, Nyköping, Skövde, Stockholm och Uddevalla hade stämplrar med texten "registreras". På övriga orter skrevs ordet för hand på brevet. Alla breven fick även ett karteringsnummer i det övre högra hörnet (undantag finns). Tjänsten upphörde 1872.

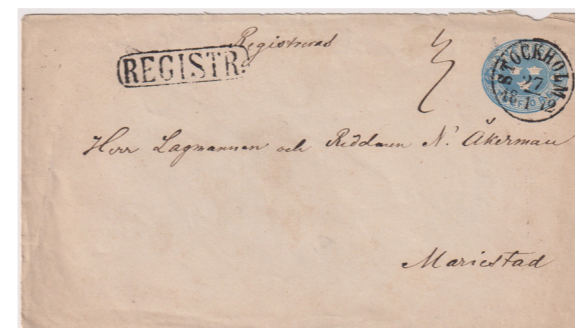
Period	Tillägg
01.07.1855-30.06.1858	4 skilling
01.07.1858-31.12.1872	12 öre

Registrerat brev i 1:a vk, avgiften 12 öre betalades kontant
12 öre för brev i 1:a vk upp till 4 ort 1.1.1863 - 31.12.1884
GÖTEBORG 13.10.1864 samt violett REGISTRERAS

Registrerat brev i 1:a vk, avgiften 12 öre betalades kontant
12 öre för brev i 1:a vk upp till 4 ort 1.1.1863 - 31.12.1884
NYKÖPING 23.04.1863 samt svart REGISTR.

Registrerat brev i 1:a vk, avgiften 12 öre betalades kontant
12 öre för brev i 1:a vk upp till 4 ort 1.1.1863 - 31.12.1884
STOCKHOLM 27.1.1872 samt svart REGISTR.

Registrerat brev i 2:a vk, avgiften 12 öre betalades kontant
24 öre för brev i 2:a vk upp till 7 ort 1.1.1863 - 31.12.1884
HELSINGBORG 12.9.1867 samt svart Registreras

Samma tillägg för alla typer av försändelser, brev, kort, trycksaker, riks som lokala. Först användes beteckningen Rekommenderas, sedan stämplat "WÄRDE" eller "R" och 1895 började man använda etiketter. Stämplarna WÄRDE användes även på assurerade brev men dessa har även noteringen Assurans och/eller belopp.

År 1856 kom de första bestämmelserna för hur ett rekommenderat brev skulle förseglas. Kuvertet skulle vara ett korskuvert. Avsändarens satte sitt lacksigill i mitten på baksidan. Posten försejlede brevet med segelgarn (tränsade) och satte sina lacksigill på brevet baksida. Regeln om tränsning togs bort i ett postcirkulär daterat den 5 juni 1871. Från 1873 behövde endast ett sigill på brev som inte innehöll pengar och från 1881 inget sigill. I mars 1873 började posten att sälja speciella kuvert som på baksidan hade en flik som endast krävde två sigill. Kuverten kostade 2 öre och såldes av posten t.o.m. 1892, efter detta kunde man köpa denna typ av kuvert i den vanliga handeln.

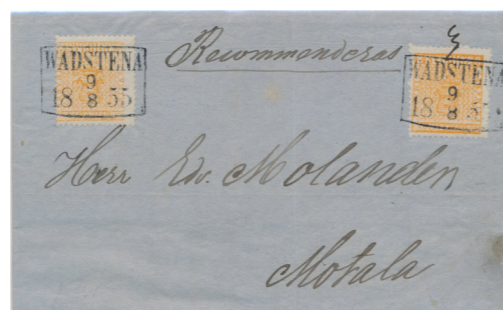
Avsändaren fick ett inlämningskvitto på försändelsen.

Under perioden 1.7.1905 - 31.3.1948 ändrades inte brevpportot samtidigt som tillägget för rek. Därav finns tre olika totalporton för rek-brev i 1:a vk både med 15 och 20 öre rektillägg.

Period	Tillägg för rek	Brev 1:a vk	Totalt 1:a vk
01.07.1855-30.06.1858	12 skilling	4 skilling	16 skilling
01.07.1858-31.12.1866	35 öre	12 öre	47 öre
01.01.1867-31.12.1870	24 öre	12 öre	36 öre
01.01.1871-31.12.1884	18 öre	12 öre	30 öre
01.01.1885-30.06.1905	20 öre	10 öre	30 öre
01.07.1905-30.06.1920	15 öre	10/12/15 öre	25/27/30 öre
01.07.1920-31.03.1948	20 öre	20/15/20 öre	40/35/40 öre
01.04.1948-31.05.1951	25 öre	20 öre	45 öre
01.06.1951-31.05.1957	40 öre	25 öre	65 öre

16 skilling rekporto 1.7.1855 - 30.6.1858
12 skilling rektillägg 1.7.1855 - 30.6.1858
4 skilling brevpporto 1:a vk 1.7.1855 - 30.6.1858
KÖPING 8.9.1856 frankerat med 4x4 skilling (källa Järnum)

16 skilling rekporto 1.7.1855 - 30.6.1858
12 skilling rektillägg 1.7.1855 - 30.6.1858
4 skilling brevpporto 1:a vk 1.7.1855 - 30.6.1858
WADSTENA 9.8.1855 frankerat med 2x8 skilling (källa Järnum)

47 öre rekporto 1.7.1858 - 31.12.1866
35 öre rektillägg 1.7.1858 - 31.12.1866
12 öre brevpporto 1:a vk 1.7.1858 - 31.12.1862 upp till 1,25 lod
MORA 1.4.1862 frankerat med 5, 12 och 30 öre Vapentyp

47 öre rekporto 1.7.1858 - 31.12.1866
35 öre rektillägg 1.7.1858 - 31.12.1866
12 öre brevpporto 1:a vk 1.1.1863 - 31.12.1879 upp till 4 ort
FJELLBACKA 17.7.1865 frankerat med 5, 12 och 30 öre Vapentyp

59 öre rekporto 1.7.1858 - 31.12.1866
35 öre rektillägg 1.7.1858 - 31.12.1866
24 öre brevpporto 2:e vk 1.1.1863 - 31.12.1872 upp till 7 ort
STOCKHOLM 21.6.1865 frankerat med 9, 12 och 50 öre Vapentyp

36 öre rekporto 1.1.1867 - 31.12.1870
24 öre rektillägg 1.1.1867 - 31.12.1870
12 öre brevpporto 1:a vk 1.1.1863 - 31.12.1879 upp till 4 ort
SUNNE 17.11.1868 frankerat med 12 och 24 öre Vapentyp

30 öre rekporto 1.1.1880 - 31.12.1884
18 öre rektillägg 1.1.1871 - 31.12.1884
12 öre brevpporto 1:a vk 1.1.1880 - 31.12.1884 upp till 15 gram
BORGVIK 9.2.1884, 12 öre frankokuver med 6 och 12 öre ringtyp t13

30 öre rekporto 1.1.1871 - 31.12.1884
20 öre rektillägg 1.1.1885 - 30.6.1905
10 öre brevpporto 1:a vk 1.1.1885 - 30.6.1905 upp till 15 gram
GAMLEBY 21.1.1885 frankokuver 10 öre med 2x4 och 12 öre Ringtyp t13

71 öre rekporto 1.7.1858 - 31.12.1866
35 öre rektillägg 1.7.1858 - 31.12.1866
36 öre brevpporto 3:e vk 1.1.1863 - 31.12.1872 upp till 10 ort
STOCKHOLM 21.6.1865 frankerat med 9, 12 och 50 öre Vapentyp

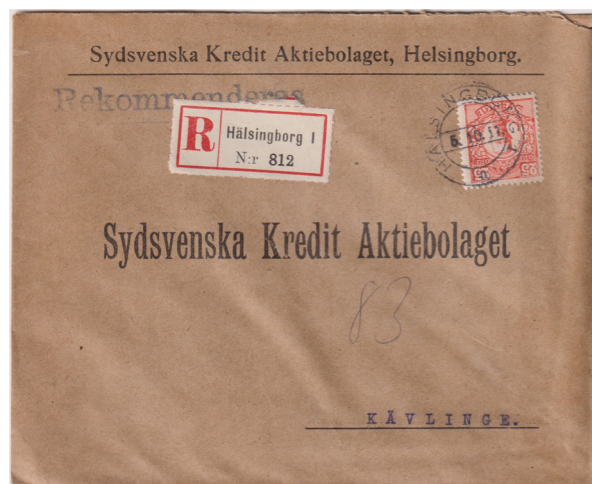
48 öre rekporto 1.1.1867 - 31.12.1870
24 öre rektillägg 1.1.1867 - 31.12.1870
24 öre brevpporto 1:a vk 1.1.1863 - 31.12.1872 upp till 7 ort
LINDEBERG 23.2.1869 frankerat med 4x12 öre Vapentyp

114 öre rekporto 1.1.1871 - 31.12.1872
18 öre rektillägg 1.1.1871 - 31.12.1884
96 öre brevpporto 8:e vk 1.1.1863 - 31.12.1872 upp till 26 ort
HOFVA 13.5.1872 frankerat med 2x12 och 3x30 öre Vapentyp (Järnum)

40 öre rekporto 1.1.1871 - 31.12.1884
20 öre rektillägg 1.1.1885 - 30.6.1905
20 öre brevpporto 2:a vk 1.1.1885 - 30.6.1905 upp till 125 gram
GÖTEBORG 9.7.1889 frankerat med 2x20 öre Ringtyp posthorn

25 öre rekporto 1.7.1905 - 31.5.1918
15 öre rektillägg 1.7.1905 - 30.6.1920
10 öre brevporto 1:a vk 1.7.1905 - 31.5.1918 upp till 20 gram
HÄLSINGBORG 5.10.17 frankerat med 25 öre medaljong

35 öre rekporto 1.7.1905 - 31.5.1918
15 öre rektillägg 1.7.1905 - 30.6.1920
20 öre brevporto 2:a vk 1.7.1905 - 31.5.1918 upp till 125 gram
HÄLSINGBORG 14.6.16 frankerat med 5, 10 och 20 öre medaljong

35 öre rekporto 1.10.1922 - 31.3.1942
20 öre rektillägg 1.7.1920 - 31.3.1948
15 öre brevporto 1:a vk 1.10.1922 - 31.3.1942 upp till 20 gram
PÅARP 18.1.23 frankerat med 15 öre medaljong och 20 öre profil vänster

30 öre lokalt rekporto 1.10.1922 - 30.6.1944
20 öre rektillägg 1.7.1920 - 31.3.1948
10 öre lokalt brevporto 1:a vk 1.10.1922 - 30.6.1944 upp till 20 gram
RÅÅ 22.1.37 frankerat med 30 öre profil vänster

1.6.1918 första dagen med 27 öre rekporto som endast gällde under ett 13 månader.

27 öre rekporto 1.6.1918 - 30.6.1919
15 öre rektillägg 1.7.1905 - 30.6.1920
12 öre brevporto 1:a vk 1.6.1918 - 30.6.1919 upp till 20 gram
HÄLSINGBORG 1.6.18 frankerat med 2 öre riksvapnet och 25 öre medaljong

22 öre lokalt rekporto 1.6.1918 - 30.6.1919
15 öre rektillägg 1.7.1905 - 30.6.1920
7 öre lokalt brevporto 1:a vk 1.6.1918 - 30.6.1919 upp till 20 gram
MÖRARP 14.10.1918 frankerat med 2 öre riksvapnet och 20 öre medaljong

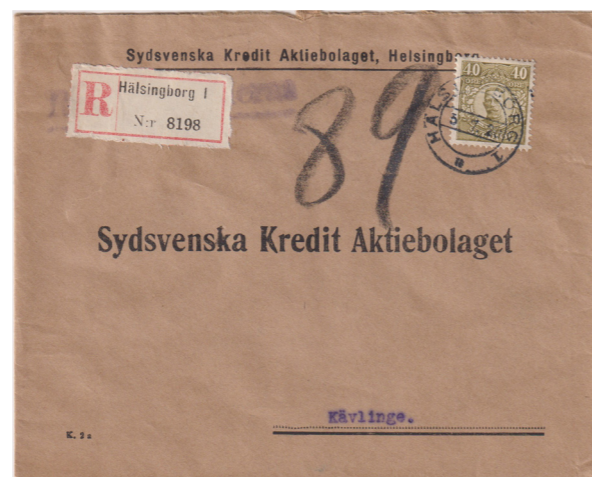
40 öre rekporto 1.4.1942 - 31.3.1948
20 öre rektillägg 1.7.1920 - 31.3.1948
20 öre brevporto 1:a vk 1.4.1942 - 31.5.1951 upp till 20 gram
HÄLSINGBORG 2 18.12.45 frankerat med 40 öre profil höger

60 öre rekporto 1.4.1942 - 31.3.1948
20 öre rektillägg 1.7.1920 - 31.3.1948
40 öre brevporto 2:a vk 1.4.1942 - 31.5.1951 upp till 125 gram
VÄSTERÅS 7.9.45 frankerat med 20 och 40 öre skyddsperforerade ASEA

30 öre rekporto 1.7.1919 - 30.6.1920
15 öre rektillägg 1.7.1905 - 30.6.1920
15 öre brevporto 1:a vk 1.7.1919 - 30.6.1920 upp till 20 gram
HÄLSINGBORG 18.6.20 frankerat med 30 öre medaljong

40 öre rekporto 1.7.1920 - 30.9.1922
20 öre rektillägg 1.7.1920 - 31.3.1948
20 öre brevporto 1:a vk 1.7.1920 - 30.9.1922 upp till 20 gram
HÄLSINGBORG 5.7.20 frankerat med 40 öre medaljong

65 öre rekporto 1.6.1952 - 31.5.1957
40 öre rektillägg 1.6.1951 - 31.5.1957
25 öre brevporto 1:a vk 1.6.1952 - 31.5.1957 upp till 20 gram
MALMÖ 16.7.52 frankerat med 65 öre Tre Kronor, retur till avsändaren

90 öre rekporto 1.6.1952 - 31.5.1957
40 öre rektillägg 1.6.1951 - 31.5.1957
50 öre brevporto 2:a vk 1.6.1952 - 31.5.1957 upp till 125 gram
GÖTEBORG 31.12.52 frankerat med 4x10 och 2x25 öre

Eller värdebrev kallades till år 1873 för "öppen rekommendation". Breven skulle på baksidan förseglas med fem lack-sigill, om avsändaren begärt uppräknig skulle sigillet i mitten vara postens. När man 1873 införde den nya typen av kuvert (se rekommendation) räckte det med två sigill, vid uppräknig skulle ett av dessa vara postens. Från den 1 augusti 1892 skulle alla sigillen vara avsändarens.

Avsändaren fick ett inlämningskvitto på försändelsen.

Fram till 1870 års slut betalades avgiften för det försäkrade beloppet kontant.

Period	Tillägg för ass i frimärken	Tillägg för ass kontant	Brev 1:a vk	Totalt 1:a vk
01.07.1855-30.06.1858	16 skilling	1 skilling per 100 riksdaler	4 skilling	20 skilling
01.07.1858-31.12.1870	50 öre	2 öre per 100 riks/kronor	12 öre	62 öre

Från 1871 års början betalades även denna avgiften med frimärken på brevet. Grundtillägget inkluderade ett försäkrat belopp upp till en bestämd summa. För högre belopp betalades ett tillägg som ändrades under åren.

Period	Tillägg för ass	Tillägg för högre belopp	Brev 1:a vk	Totalt 1:a vk
01.01.1871-31.12.1882	50 öre inkl 1000 kronor	+2 öre för varje 100 kronor	12 öre	62 öre
01.01.1883-30.06.1919	30 öre inkl 500 kronor	50 öre för 501-1000 kronor	12/10 öre	42/40 öre
		50+2 öre per 100 kr för 1001-5000 kr		
		130+15 öre per 1000 kr för 5001-50000 kr		
		805+10 öre per 1000 kr för 50001-100000 kr		
		1305+5 öre per 1000 kr för belopp över 100000 kr		
01.07.1919-30.06.1926	30 öre inkl 500 kronor	50 öre 501-1000 kronor	15/20 öre	45/50 öre
		50+10 öre per 500 kronor för 1000-100000 kr		
		2030+10 öre per 1000 kr för belopp över 100000 kr		
01.07.1926-31.03.1948	30 + 10 öre per 1000 kr		15/20 öre	45/50 öre
01.04.1948-30.05.1951	35 + 10 öre per 1000 kr		20 öre	55 öre
01.06.1951-30.05.1957	40 + 10 öre per 1000 kr		25 öre	65 öre

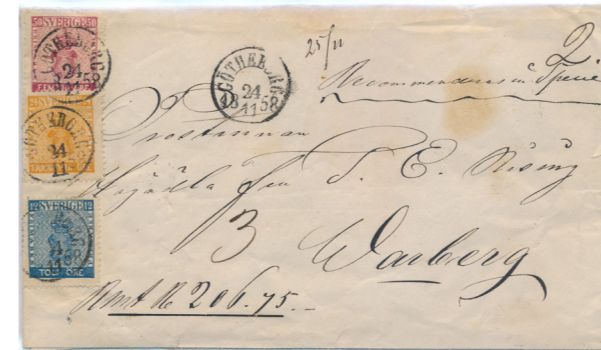
20 skilling assporto 1.7.1855 - 30.6.1858
16 skilling asstillägg 1.7.1855 - 30.6.1858
4 skilling brevporto 1:a vk 1.7.1855 - 30.6.1858
För beloppet 200 riksdaler betalades 2 skilling kontant
MÖNSTERÅS 18.4.1856 frankerat med 4 och 2x8 skilling (källa Järnum)

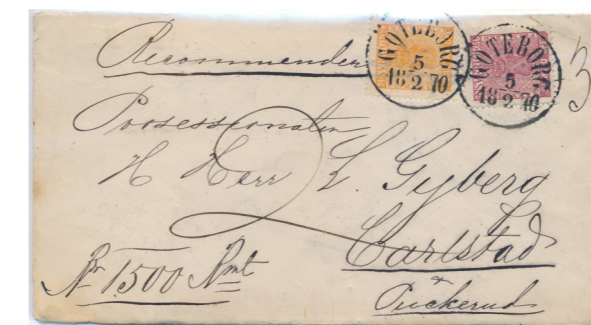
28 skilling assporto 1.7.1855 - 30.6.1858
16 skilling asstillägg 1.7.1855 - 30.6.1858
12 skilling brevporto 3:e vk 1.7.1855 - 30.6.1858
För beloppet 2000 riksdaler betalades 20 skilling kontant
GÖTHEBORG 10.1.1856 frankerat med 4 och 24 skilling (källa Järnum)

62 öre assporto 1.7.1858 - 31.12.1862
50 öre asstillägg 1.7.1858 - 31.12.1870
12 öre brevporto 1:a vk 1.7.1858 - 31.12.1862
För beloppet 75 riksdaler betalades 2 öre kontant
UDDEVALLA 19.3.1861 frankerat med 12, 24 och 50 öre Vapentyp

86 öre assporto 1.7.1858 - 31.12.1862
50 öre asstillägg 1.7.1858 - 31.12.1870
36 öre brevporto 3:e vk 1.7.1858 - 31.12.1862
För beloppet 206,75 riksdaler betalades 6 öre kontant
GÖTHEBORG 24.11.1858 frankerat med 12, 24 och 50 öre Vapentyp

74 öre assporto 1.1.1863 - 31.12.1870
50 öre asstillägg 1.7.1858 - 31.12.1870
24 öre brevporto 2:a vk 1.1.1863 - 31.12.1872
För beloppet 1500 riksdaler betalades 30 öre kontant
GÖTEBORG 5.2.1870 frankerat med 24 och 50 öre Vapentyp

62 öre assporto 1.1.1880 - 31.12.1882
50 öre asstillägg 1.1.1871 - 31.12.1882 inkl belopp upp till 1000 kronor
12 öre brevporto 1:a vk 1.1.1880 - 31.12.1884
För beloppet 100 kronor betalades inget extra
HELLEFORSNÄS 30.8.1880 frankerat med 12 och 50 öre Ringtyp t 13

62 öre assporto 1.1.1863 - 31.12.1870
50 öre asstillägg 1.7.1858 - 31.12.1870
12 öre brevporto 1:a vk 1.1.1863 - 31.12.1879
För beloppet 75 riksdaler betalades 2 öre kontant
HERNÖSAND 4.9.1869 frankerat med 12, 24 och 50 öre Vapentyp

122 öre assporto 1.7.1858 - 31.12.1862
50 öre asstillägg 1.7.1858 - 31.12.1870
72 öre brevporto 4:e vk 1.7.1858 - 31.12.1862
För beloppet 3000 riksdaler betalades 60 öre kontant
LINKÖPING 21.5.1862 frankerat med 12, 2x30 och 50 öre Vapentyp

98 öre assporto 1.1.1863 - 31.12.1870
50 öre asstillägg 1.7.1858 - 31.12.1870
48 öre brevporto 4:e vk 1.1.1863 - 31.12.1872
För beloppet 3720 riksdaler betalades 76 öre kontant
FALUN 6.9.1869 frankerat med 2x24 och 50 öre Vapentyp

106 öre (underfrankerat med 6 öre) assporto 1.1.1880 - 31.12.1882
50 öre asstillägg 1.1.1871 - 31.12.1882 inkl belopp upp till 1000 kronor
24 öre brevporto 2:a vk 1.1.1880 - 31.12.1884
För beloppet 2600 kronor betalades 32 öre extra
STOCKHOLM 30.4.1880 frankerat med 2x20 och 2x30 öre Ringtyp t 13

40 öre assporto 1.1.1885 - 30.6.1905
30 öre asstillägg 1.1.1883 - 30.6.1919 inkl belopp upp till 500 kronor
10 öre brevporto 1:a vk 1.1.1885 - 30.6.1905
ALINGSÅS 12.9.1890 frankerat med 30 öre Ringtyp, 10 öre Oscar boktryck

50 öre assporto 1.1.1885 - 30.6.1905
30 öre asstillägg 1.1.1883 - 30.6.1919 inkl belopp upp till 500 kronor
20 öre brevporto 2:a vk 1.1.1885 - 30.6.1905
HELSINGBORG 3.11.1903 frankerat med 50 öre Oscar II

68 öre assporto 1.7.1905 - 31.5.1918
58 öre asstillägg 1.1.1883 - 30.6.1919, 50+2 öre per 100 kr över 1000kr
20 öre brevporto 2:a vk 1.7.1905 - 31.5.1918
HASSLARP 20.1.1910 frankerat med 1, 2, 5, 10 och 2x30 öre

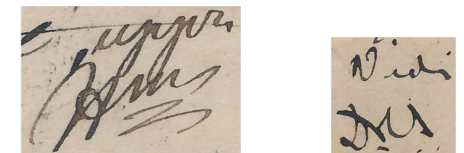

80 öre assporto 1.4.1942 - 31.3.1948
40 öre asstillägg 1.7.1926 - 31.3.1948, 30+10 öre per 1000 kr
40 öre brevporto 2:a vk max 125 gram 1.4.1942 - 31.5.1951
VÄSTERÅS 27.8.46 frankerat 20 och 60 öre skyddsperforerade ASEA

Assurans med uppräknig

Ursprungligen skulle avsändaren ha med en förteckning över innehållet som kontrollerades av posten.

När detta krav upphörde infördes tjänsten uppräknig 1.1.1873 mot en avgift av 10 öre. Ett handskrivet dokument där innehållet intygades av posttjänstemannen fästes på assbrevets inlämningskvittot. På brevet noterades "Uppräknig" (Uppr. eller Coll. eller vidi) samt tjänstemannens initialer, på inlämningskvittot noterades även att en uppräknig utfärdats.

Breven med uppräknig har noteringar som "uppr", "vidi" eller "coll" och ofta även en signatur.

Tjänsten uppräknig upphörde 30.6.1935.

Period	Tillägg
01.01.1873-31.10.1912	10 öre frankerades på försändelsen
01.11.1912-30.06.1919	10 öre frankerades på uppräknigen
01.07.1919-30.06.1935	50 öre frankerades på uppräknigen

54 öre assporto 1.1.1883 - 31.12.1884
30 öre asstillägg 1.1.1883 - 30.6.1919 inkl belopp upp till 500 kronor
24 öre brevporto 2:a vk 1.1.1880 - 31.12.1884
JERSJÖ 8.9.1884 frankerat med 4 och 50 öre Ringtyp tandning 13

70 öre assporto 1.1.1885 - 30.6.1905
50 öre asstillägg 1.1.1883 - 30.6.1919 för belopp 501-1000 kronor
20 öre brevporto 2:a vk 1.1.1885 - 30.6.1905
JÖNKÖPING 9.7.1886 frankerat med 20 öre och 50 öre Ringtyp

94 öre assporto 1.1.1883 - 31.12.1884
70 öre asstillägg 1.1.1883 - 30.6.1919, 50+2 öre per 100 kr över 1000kr
24 öre brevporto 2:a vk 1.1.1880 - 31.12.1884
BOLLNÄS 9.11.1883 frankerat med 20, 24 och 50 öre Ringtyp tandning 13

124 öre assporto 1.7.1905 - 31.5.1918
94 öre asstillägg 1.1.1883 - 30.6.1919, 50+2 öre per 100 kr över 1000kr
30 öre brevporto 3:e vk 1.1.1885 - 30.6.1905
LULEÅ 16.12.1902 frankerat med 4 och 20 öre samt 1 krona tjänste t13

122 öre assbrev med uppräknig 1.1.1883 - 31.12.1884
10 öre tillägg för uppräknig 1.1.1873 - 31.10.1912
88 öre asstillägg 1.1.1883 - 30.6.1919, 50+2 öre per 100 kr över 1000kr
24 öre brevporto 2:a vk 1.1.1880 - 31.12.1884
HUSUM 3.5.1883 frankerat med 2x5, 12, 2x50 öre Ringtyp tandning 13

70 öre assbrev med uppräknig 1.1.1885 - 30.06.18905
10 öre tillägg för uppräknig 1.1.1873 - 31.10.1912
Asstillägg 50 öre för belopp mellan 501-1000 kronor 1.1.1883 - 30.6.1919
10 öre brevporto 1:a vk max 15 gram 1.1.1885 - 30.6.1905
GÖTEBORG 27.12.1897 frankerat med 20 och 50 öre Oscar II

Tjänsten uppräknig är ovanlig. Framför allt tidiga brev (1873 - ca 1883) med uppräknig är ovanliga, flera av de kända portokombinationerna är unika eller kända i ett fåtal exemplar. En stor del av dessa kommer från samma korrespondens skickad från Stockholm till Enånger. Breven är ofta i något slitet skick som delvis beror på brevens ojämnhet (sigillen på baksidan och innehållet) och även det att hela korrespondensen varit dåligt förvarad innan den kom ut på marknaden.

Postförskott

Möjligheten att begära postförskott infördes samtidigt som postanvisningar och portotillägget var det samma.
1.8.1866 – 30.6.1870 betalades och redovisades postförskottsavgiften kontant.
1.7.1870 – 19.1.1883 frankerades avgiften på en separat reversal, brevet frankerades som ett vanligt brev efter vk.
Från 20.1.1883 redovisades avgiften direkt på försändelsen tillsammans med portot.

Först var det endast möjligt att begära postförskott på brev men senare även för andra försändelseslag, paket
1.7.1869, trycksaker 1.7.1881 och brevkort 1.7.1892. Tillägget var samma för alla och grundades av avgiften för en postanvisning.

Lokala postförskottsbrev taxerades först som riksförsändelser men från 1885 enligt lokalbrevstaxan. Reducerat porto för lokal trycksaker med postförskott fanns 1892-1920, innan och efter taxerades de som vanliga trycksaker.

En bortkommen försändelse ersattes till en början med postförskottsbeloppet, men från 10.5.1905 med samma belopp som om det inte varit ett postförskott d.v.s. endast rek- och ass-brev med postförskott ersattes.

Liggetiden var först 7 dagar, från 1873 den dubbla 14 dagar och 1925 ändrades den till 15 dagar.

Etiketter med texten "postförskott" eller "remboursement" (franska) infördes 1894 och har funnits i flera olika typer.

Period	Max 20 riksdaler	40 riks	80 riks	
01.08.1866-28.02.1867	20 öre	40 öre	60 öre	betalades kontant

Period	Max 50 riksdaler	100 riks	
01.03.1867-30.06.1869	20 öre	24 öre	betalades kontant

Period	Max 50 riksdaler	100 riks	
01.07.1869-30.06.1870	25 öre	33 öre	betalades kontant

Period	Max 50 riksdaler	100 riks	
01.07.1870-31.12.1876	25 öre	33 öre	frankerades på reversalen

Period	Max 50 kronor	100 kr	
01.01.1877-19.01.1883	25 öre	30 öre	frankerades på reversalen

Period	Max 50 kronor	100 kr	
20.01.1883-31.07.1891	25 öre	30 öre	frankerades på försändelsen

Period	Max 25 kronor	50 kr	100 kr
01.08.1892-31.10.1899	15 öre	25 öre	30 öre

Period	Max 25 kronor	50 kr	100 kr	250 kr	500 kr
01.11.1899-31.07.1904	15 öre	25 öre	30 öre	35 öre	40 öre

Period	Max 5 kronor	25 kr	50 kr	100 kr	250 kr	500 kr
01.08.1904-31.10.1909	10 öre	15 öre	25 öre	30 öre	35 öre	40 öre

Period	Max 5 kronor	25 kr	50 kr	100 kr	250 kr	500 kr	750 kr	1000 kr
01.11.1909-31.05.1918	10 öre	15 öre	25 öre	30 öre	35 öre	40 öre	50 öre	60 öre

Postförskott

Period	Max 5 kronor	25 kr	50 kr	100 kr	250 kr	500 kr	750 kr	1000 kr
01.06.1918-30.06.1919	15 öre	20 öre	30 öre	35 öre	40 öre	45 öre	55 öre	65 öre

Period	Max 5 kronor	50 kr	100 kr	250 kr	500 kr	750 kr	1000 kr
01.07.1919-30.06.1920	15 öre	25 öre	35 öre	45 öre	55 öre	65 öre	75 öre

Period	Max 5 kronor	50 kr	100 kr	250 kr	500 kr	750 kr	1000 kr
01.07.1920-30.09.1924	20 öre	30 öre	40 öre	50 öre	60 öre	70 öre	80 öre

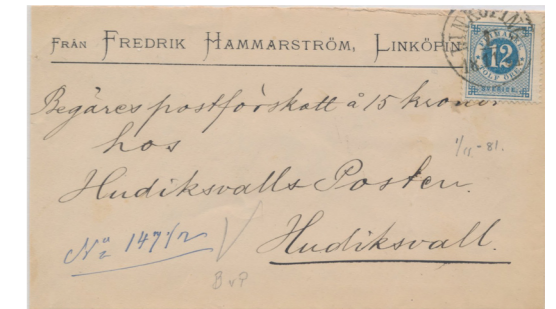
Period	Max 5 kronor	50 kr	100 kr	250 kr	500 kr	750 kr	1000 kr
01.10.1924-31.03.1948	15 öre	25 öre	35 öre	45 öre	55 öre	65 öre	75 öre

Period	Max 10 kronor	100 kr	500 kr	2000 kr	
01.04.1948-31.05.1951	25 öre	40 öre	55 öre	70 öre	+10 öre på alla???

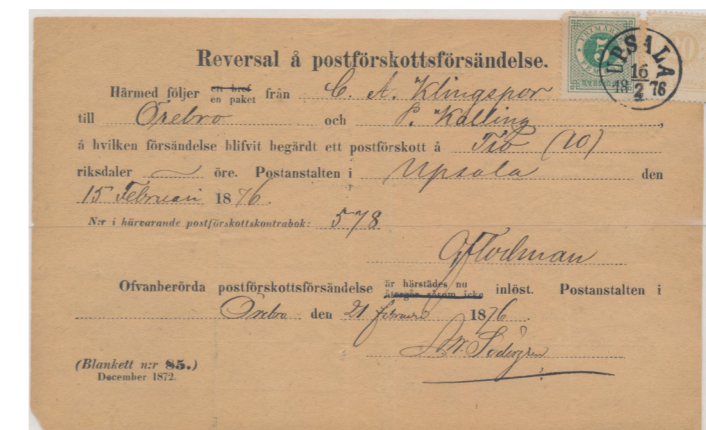
Period	Max 10 kr	2000 kr	
01.06.1951-30.06.1972	30 öre	60 öre	+20 öre på båda?

Postförskottsbrev i 1:a vk
avgiften 20 öre upp till 50 riksdaler betalades kontant 1.3.1867 - 30.6.1869
12 öre för brev i 1:a vk upp till 4 ort 1.1.1863 - 31.12.1884
SUNDSVALL 8.7.1868 frankerat med 12 öre vapentyp

Postförskottsbrev i 1:a vk
avgiften 25 öre upp till 50 kronor frankerades på reversalen 1.1.1877-19.1.1883
12 öre för brev i 1:a vk upp till 4 ort 1.1.1863 - 31.12.1884
LINKÖPING 1.11.1881 frankerat med 12 öre ringtyp tandning 13

Reversal å postförskottsförsändelse
avgiften 25 öre upp till 50 riksdaler frankerades på reversalen 1.7.1870 - 31.12.1876
12 öre för brev i 1:a vk upp till 4 ort 1.1.1863 - 31.12.1884
UPSALA 16.2.1876 frankerad med 5 och 20 öre ringtyp tandning 14

När man kommer in på 1900-talet är det ofta brev för betalning av försäkringar som skickats med postförskott. Det är inte ovanligt att de inte löstes ut av mottagaren.

37 öre brev med postförskott 20.1.1883 - 31.12.1884
25 öre för postförskott upp till 50 kronor 20.1.1883 - 31.7.1891
12 öre för brev i 1:a vk max 15 gram 1.1.1880 - 31.12.1884
LINKÖPING 25.12.1882 frankerat med 5, 12 och 20 öre ringtyp t13

45 öre brev med postförskott 1.1.1885 - 31.7.1891
25 öre för postförskott upp till 50 kronor 20.1.1883 - 31.7.1891
20 öre för brev i 2:a vk max 16-125 gram 1.1.1885 - 31.7.1892
ÖRNSKÖLDSEVIK 1.9.1885 frankerat med 3x5 och 30 öre ringtyp t13

29 öre trycksak med postförskott 20.1.1883 - 31.7.1891
25 öre för postförskott upp till 50 kronor 20.1.1883 - 31.7.1891
4 öre för trycksak 1:a vk max 50 gram 1.1.1880 - 30.6.1919
STOCKHOLM 13.2.1885 frankerad med 5 och 2x12 öre ringtyp t13

29 öre trycksak med postförskott 20.1.1883 - 31.7.1891
25 öre för postförskott upp till 50 kronor 20.1.1883 - 31.7.1891
4 öre för trycksak 1:a vk max 50 gram 1.1.1880 - 30.6.1919
HERNÖSAND 4.2.1889 frankerad med 4, 5 och 20 öre ringtyp posthorn

20 öre brev med postförskott 1.11.1909 - 31.5.1918
10 öre för postförskott upp till 5 kronor 1.11.1909 - 31.5.1918
10 öre för brev i 1:a vk max 20 gram 1.7.1905 - 31.5.1918
MALMÖ 29.8.17 frankerad med 20 öre medaljong

70 öre lokalbrev med postförskott 1.7.1920 - 30.9.1922
50 öre för postförskott upp till 250 kronor 1.7.1920 - 30.9.1924
20 öre lokalbrev under perioden 1.7.1920 - 30.9.1922 då lokalporto inte fanns
HÄLSINGBORG 5.9.21 frankerad med 10 öre lejon och 3x20 öre profil

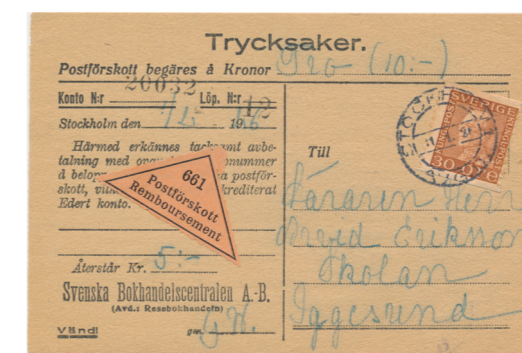
33 öre trycksak med postförskott 20.1.1883 - 31.7.1891
25 öre för postförskott upp till 50 kronor 20.1.1883 - 31.7.1891
8 öre för trycksak 2:a vk 1.1.1880 - 30.6.1919
STOCKHOLM 12.3.1883 frankerad med 2x4, 5 och 20 öre ringtyp t13

35 öre lokal brev med postförskott 1.10.1924 - 30.6.1944
25 öre för postförskott upp till 50 kronor 1.10.1924 - 31.3.1948
10 öre för lokal brev i 1:a vk max 20 gram 1.10.1922 - 30.6.1944
HÄLSINGBORG 16.4.29 frankerat med 35 öre postemblem

40 öre brev med postförskott 1.10.1922 - 31.3.1942
25 öre för postförskott upp till 50 kronor 1.10.1924 - 31.3.1948
15 öre för brev i 1:a vk max 20 gram 1.10.1922 - 31.3.1942
HÄLSINGBORG 13.7.27 frankerat med 2x5 öre lejon och 2x15 öre profil

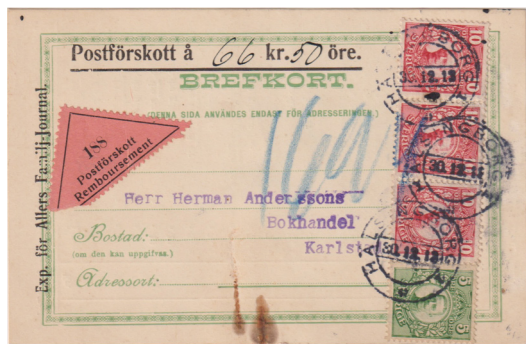
30 öre trycksak med postförskott 1.10.1924 - 31.3.1948
25 öre för postförskott upp till 50 kronor 1.10.1924 - 31.3.1948
5 öre för trycksak 1:a vk 1.7.1919 - 31.3.1948
STOCKHOLM 31.1.26 frankerad med 30 öre profil vänster

Innan 1.8.1892 kunde man inte begära postförskott på brevkort, de blev taxerade med brevporto. Brevkortet till höger är korrekt frankerat med 35 öre för brev med postförskott, men det hade kunnat skickas som en trycksak med 29 öre porto.

Tidningsförlag som Allers i Helsingborg skickade en stor mängd brevkort med postförskott för avräkning av sålda tidningar. Beloppen var oftast över den lägsta gränsen.

35 öre brevkort med postförskott 20.1.1883 - 31.12.1884
25 öre för postförskott upp till 50 kronor 20.1.1883 - 31.7.1891
10 öre för brev 1:a vk 1.1.1885 - 31.7.1892
STOCKHOLM NORR 13.2.1889, 5 öre brevkort med 30 öre ringtyp ph

35 öre brevkort med postförskott 1.11.1909 - 31.5.1918
30 öre för postförskott upp till 100 kronor 1.11.1909 - 31.5.1918
5 öre för brevkort 1.1.1885 - 31.5.1918
HÄLSINGBORG 30.12.13 frankerat med 5 och 3x10 öre medaljong

40 öre brevkort med postförskott 1.7.1920 - 30.9.1924
30 öre för postförskott upp till 50 kronor 1.7.1920 - 30.9.1924
10 öre för brevkort 1.7.1919 - 31.3.1948
HÄLSINGBORG 23.12.21 frankerat med 40 öre profil vänster

50 öre brevkort med postförskott 1.7.1920 - 30.9.1924
40 öre för postförskott upp till 100 kronor 1.7.1920 - 30.9.1924
10 öre för brevkort 1.7.1919 - 31.3.1948
HÄLSINGBORG 11.4.24 frankerat med 50 öre profil vänster

25 öre brevkort med postförskott 1.10.1924 - 31.3.1948
15 öre för postförskott upp till 5 kronor 1.10.1924 - 31.3.1948
10 öre för brevkort 1.7.1919 - 31.3.1948
HÄLSINGBORG 3.3.32, 10 öre brevkort med 15 öre profil

35 öre brevkort med postförskott 1.10.1924 - 31.3.1948
25 öre för postförskott upp till 50 kronor 1.10.1924 - 31.3.1948
10 öre för brevkort 1.7.1919 - 31.3.1948
HÄLSINGBORG 25.9.25 frankerat med 35 öre postemblem

55 öre brevkort med postförskott 1.10.1924 - 31.3.1948
45 öre för postförskott upp till 250 kronor 1.10.1924 - 31.3.1948
10 öre för brevkort 1.7.1919 - 31.3.1948
HÄLSINGBORG 16.4.26 frankerat med 5 öre lejon och 50 öre profil

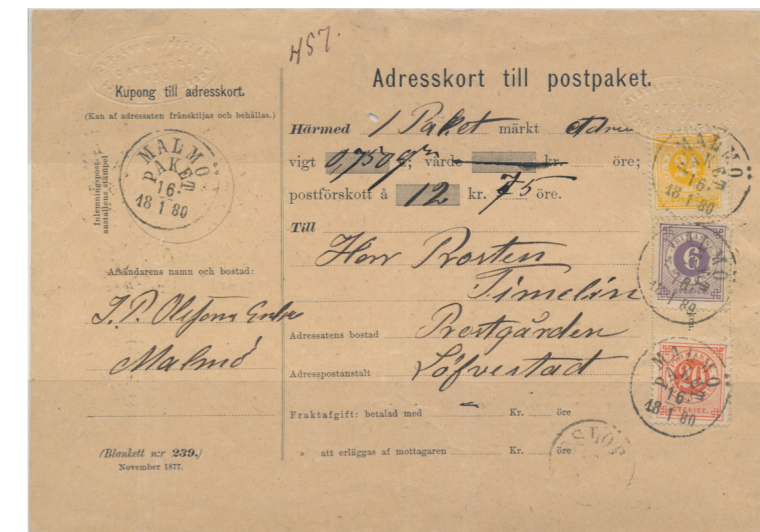
Postförskott kunde även begäras på paket. Samma frankeringsregler gällde som för brev. Fram till 19.1.1883 frankerades avgiften för postförskottet på en separat reversal.

Frankeringen på baksidan

240 öre adresskort till paket med postförskott 1.1.1877 - 31.12.1879
avgiften 25 öre upp till 50 kronor frankerades på reversalen 1.1.1877 - 19.1.1883
240 öre paketporto för 11,5 skålpund 1.1.1877 - 31.12.1879 frankerat på adresskortet
HALMSTAD frankerat med 4x12, 3x24, 30 och 50 öre ringtyp tandning 14 på framsidan samt 6 och 3x12 öre på baksidan

50 öre adresskort till paket med postförskott 1.1.1880 - 19.1.1883
avgiften 25 öre upp till 50 kronor frankerades på reversalen 1.1.1877 - 19.1.1883
50 öre paketporto för 2:a vk 0,5-1kg 1.1.1880 - 30.6.1896 frankerat på adresskortet
MALMÖ PAKET 16.1.1880 frankerat med 6, 20 och 24 öre ringtyp tandning 13

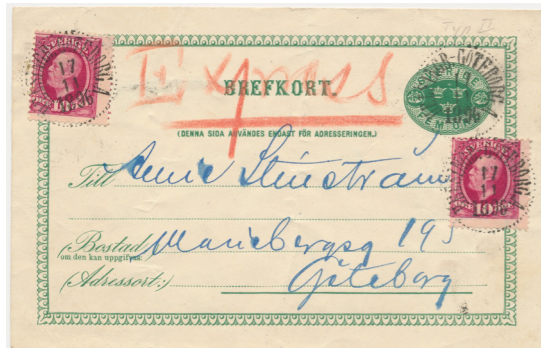
120 öre adresskort till paket med postförskott 1.1.1880 - 19.1.1883
avgiften 25 öre upp till 50 kronor frankerades på reversalen 1.1.1877 - 19.1.1883
120 öre paketporto för 4:e vk 1,5-2kg 1.1.1880 - 30.6.1896 frankerat på adresskortet
HELSINGBORG 26.3.1880 frankerat med 20 öre och 1 korna ringtyp tandning 13

Expressutdelning kunde begäras på vanliga brev och brevkort samt på rekommenderade och assurerade försändelser. Redan 1864 var det möjligt att begära express till Preussen men för inrikes försändelser infördes tjänsten först 1873.

Period	Tillägg
01.01.1873-30.06.1887	18 öre
01.07.1887-30.06.1921	20 öre
01.07.1921-30.09.1925	50 öre
01.10.1925-31.03.1948	30 öre
01.04.1948-31.05.1957	40 öre

24 öres porto för brevkort med expressutdelning 1.1.1877 – 31.12.1884
6 öre brevkortsporto 1.1.1877 – 31.12.1884
18 öre tillägg för express utdelning 1.1.1873 – 30.6.1887
TYRINGE 4.8.1883, 6 öre brevkort frankerat med 6 och 12 öre Ringtyp

25 öres porto för brevkort med expressutdelning 1.1.1885 – 31.5.1918
5 öre brevkortsporto 1.1.1885 – 31.5.1918
20 öre tillägg för express utdelning 1.7.1887 – 30.6.1921
HELSINGB-GÖTEBORG A 17.11.1896, 5 öre brevkort med 2x10 öre Oscar

30 öres porto för brev med expressutdelning 1.7.1905 – 31.5.1918
10 öre brevporto 1:a vk upp till 20 gram 1.7.1905 – 31.5.1918
20 öre tillägg för express utdelning 1.7.1887 – 30.6.1921
RAMLÖSA BRUNN 18.3.1916 frankerat med 3x10 öre medaljong

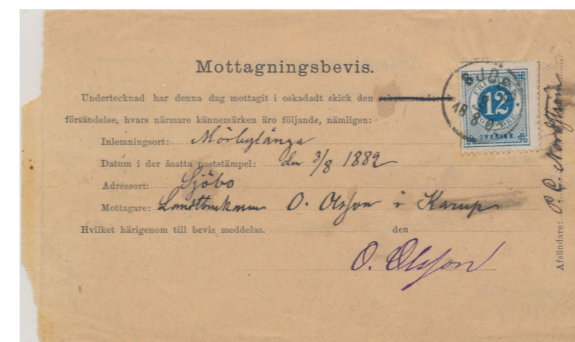
50 öres porto för brev med expressutdelning 1.4.1942 - 31.3.1948
20 öre brevporto 1:a vk upp till 20 gram 1.4.1942 – 31.5.1951
30 öre tillägg för express utdelning 1.10.1925 – 31.3.1948
HÄLSINGBORG 20.8.44 frankerat med 10x5 öre sjökartan

Möjligheten att begära mottagningsbevis på inrikes rekommenderade eller assurerade brev samt postanvisningar kom 1873, innan dess hade det varit möjligt på utrikes rek redan från frimärkets införande.

Från 1.7.1875 var det även möjligt på paket och postanvisningar. Avgiften var som regel alltid samma som avgiften för ett vanligt brev. Frimärkena har ibland makulerats med bokstäverna MB i bläck.

Från år 1900 kunde man även begära mottagningsbevis i efterhand. Från 1.7.1921 var tillägget för detta dubbelt.

Period	Tillägg
01.01.1873-20.01.1876	12 öre betalades kontant
21.01.1876-31.12.1885	12 öre frankerades på mottagningsbeviset
01.01.1886-30.06.1892	10 öre frankerades på mottagningsbeviset
01.01.1886-31.03.1900	10 öre frankerades på försändelsen
01.04.1900-30.10.1912	10 öre frankerades på mottagningsbeviset
01.11.1912-30.06.1919	10 öre frankerades på försändelsen
01.07.1919-30.06.1920	15 öre - " -
01.07.1920-30.09.1922	20 öre - " -
01.10.1922-31.03.1948	15 öre - " -
01.04.1948-31.05.1951	20 öre - " -
01.06.1951-31.05.1957	25 öre - " -

12 öres mottagningsbevis 21.1.1876 - 31.12.1885
för en försändelse från Mörbylånga 3.8.1882
mottaget och avstämplat SJÖBO 9.8.1882
frankerat med 12 öre ringtyp tandning 13

10 öres mottagningsbevis 1.4.1900 - 30.10.1912
för ett rekommenderat brev till H. Hansson med inlämningsnummer 1994
skickat från HELSINGBORG 8.10.1909.
Blankett n:r 328 (Januari 1900) frankerad med 10 öre Oscar II koppartryck

90 öre rek brev med mottagningsbevis 1.6.1952 - 31.5.1957
25 öre för mottagningsbevis 1.6.1951 - 31.5.1957
40 öre för rek 1.6.1951 - 31.5.1957
25 öre för brev 1:a vk 1.6.1952 - 31.5.1957
MALMÖ 15.7.52 frankerat med 90 öre Tre Kronor, ej utlöst

Källor & Referenser

Nedan listas de viktigaste tryckta och digitala källorna för information om inrikes portosatser. Flertalet innehåller fördjupad information för den som vill lära sig mer eller söker specifika uppgifter om regler för en försändelsetyp.

Svensk Posthistoria 1855-1925 av Jan Billgren och Sören Andersson, utgiven av SFF 1995, finns som fri pdf på <https://sspd.se/svensk-posthistoria-1855-1925/>

FACIT Postal, utges av Facit förlaget finns att beställa [här](#)

Postens cirkulär med portotabeller och regler. Åren 1636-1892 finns inskannade av Kersti och Bertil Larsson och kan köpas via Postmusei Vänner, [läs mer här](#)

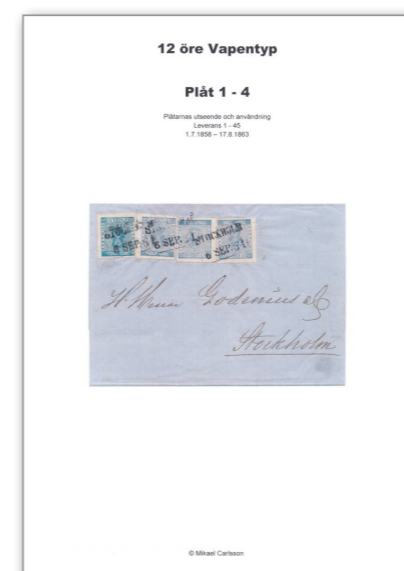
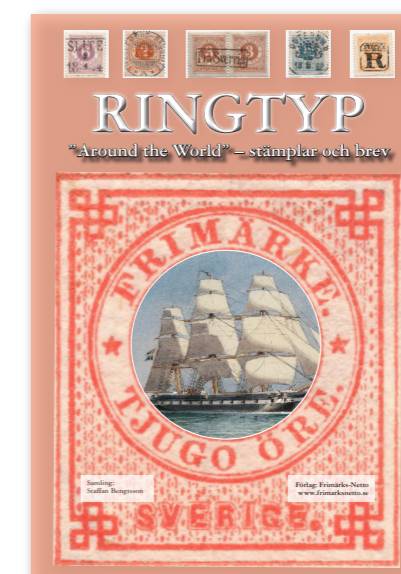
Portotabeller utgivna av Postverket, ett stort antal finns inskannade på www.sspd.se

Posthistoriska handbok 1920-1994, ett projekt inom SSPD [kan ses här](#)

www.sverigesfrimarken.se exempelbilder och förklaringar på många posttjänster

Svensk Filateli i Bokform

För Dig som är intresserad av svensk klassisk filateli finns flera andra böcker som är utgivna av Frimärks-Netto. Kontakta per telefon 042-14 49 82 eller via hemsidan: www.frimarksnetto.se

FRIMÄRKS-NETTO
Förlag: Frimärks-Netto
Bruksgatan 30, SE-252 23 Helsingborg
Tel 042-14 49 82
info@frimarksnetto.se
www.frimarksnetto.se

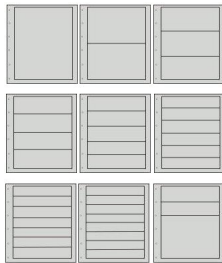
15:e varannan månad
januari, mars, maj, juli, september, december

Visirblad

Blad med svart kartong

Finns med 1-8 fickor

Pärmar till Visirblad med 6 ringar

Klämfickor

dubbla - Klämfix
enkla - Hawid
med klar eller svart bakgrund

Skyddsfickor

för A4 blad
i tunnare PP-plast
universalstansning

styvare PVC-plast
stansning för fyra ringar

